

- А.Д. Олейник. // Вісник КНУ ім. Т.Г. Шевченко, Серія “Економіка”, 2003. – №64-65. – с.46-47
49. Антонова З.Г. Партнерство государства и частного корпоративного бизнеса как фактор устойчивого развития национальной экономики / З.Г. Антонова // Социально-экономические и гуманитарные науки. Известия Томского политехнического университета. – 2006. – Т. 309. – № 3. – С. 86–92.
50. Архієреєв С. І. Теоретичні основи дослідження парної структурно-технологічної конвергенції / С. І. Архієреєв // Економічна теорія. - 2015. - №2. - С. 19-37.
51. Афанасьев Н. Управление развитием предприятия: Монография. / Н.В. Афанасьев, В.Д. Рогожин, В.И. Рудыка – Х.: Издательский Дом «ИНЖЭК», 2003. – 184 с.
52. Бабаев В. Н., Шутенко Л. Н., Торкатюк В. И. Управление инвестиционными процессами в комплексном развитии регионов [Электронный ресурс] // Менеджмент міського та регіонального розвитку : міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28–29 березня 2013 р. : прогр. і тези доп. / Харк. облдерж амін., Харк. міськвиконком, Харк. нац. акад. міськ. госп-ва та ін. Харків, 2013. С. 4–6. URL: http://pm.kname.edu.ua/images/Sklad_kafedra/Babaev_V_M/173.pdf (дата звернення: 3.10.2017).
53. Бабаєв В. М. Управління великим містом: теоретичні і прикладні аспекти: монографія / В. М. Бабаєв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 307 с.
54. Бабаєв В. М., Момот Т.В., Шевченко Е. Ю. Потенціал реалізації проектів публічно-приватного партнерства в інфраструктурній сфері мегаполіса // Комунальне господарство міст: наук.-техн. зб. Київ, 2012. Вип. 106. С. 3–9.
55. Бажал Ю. М. Розвиток національної інноваційної системи як складової українського інформаційного суспільства / Ю.М. Бажал. // Інформаційне Суспільство. Шлях України / Фонд "Інформаційне Суспільство України". - К.: Фонд "Інформаційне Суспільство України", 2004. - С. 87-93.
56. Бажин И.И. Управление различиями. / И.И. Бажин. – Х.: Консум, 2005. –

392 с.

57. Балацкий О.Ф. Социально-экономический потенциал региона: [монография]. /О.Ф. Балацкий. – Сумы: Университетская книга, 2011. – 364 с.
58. Бауэрсокс Д.Дж. Логистика:интегрированная цепь поставок / Д.Дж. Бауэрсокс, Д.Дж. Клосс. – М.:ЗАО «Олимп-Бизнес», 2008. – 640 с.
59. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Д. Белл ; пер. с англ. В. Л. Иноземцев. – М. : Academia, 1999. – 787 с.
60. Бернал Дж. Наука в истории общества. / Дж. Бернал. –Москва: Издательство иностранной литературы, 1956. – 735 с.
61. Бияков О.А. Экономическое пространство региона: процессный подход. – Кемерово: Кузбассвузиздат, 2005. – 244 с.
62. Бодров В.Г. Державне регулювання економіки та економічна політика. / В.Г. Бодров, О.М. Сафронова, Н.І. Балдич. – К.: Академвидав, 2010. – 520 с.
63. Борденюк, В. Децентралізація державної влади і місцеве самоврядування: поняття, суть та форми (види). / В. Борденюк // Право України. – 2005. – № 1. – С. 21-25.
64. Братишко В. Национальная экономика как объект государственного управления / В. Братишко. // Экономика Украины. – 1994. – № 6. – С. 71-77.
65. Братута А. Удосконалення механізму управління депресивними регіонами / А. Братута. // Економіка України, 2002. – №10 – с.43–48
66. Брикова І. В. Національна інноваційна система як нова мегаінституція глобального економічного середовища / І. В. Брикова // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2006. – № 6. – С. 28–36.
67. Броншпак Г.К. Программы развития кластерно-сетевых механизмов применительно к сыродельной отрасли Украины // Бизнес-Информ. – 2007. – № 4. – С. 37-57
68. Брукинг, Э. Интеллектуальный капитал. Ключ к успеху в новом тысячелетии [Текст] : Пер. с англ. / Под ред. Л.Н. Ковалик. – СПб. : Питер, 2001. – 287 с.
69. Бубенко П. Экспертное зондирование инновационного потенциала /

- П.Т. Бубенко, С.Н. Булыга, Е.Б. Снисаренко // Коммунальное хозяйство городов: Науч.-техн. сб. – К.: Техніка, 2009. – Выпуск 83. – С.37 – 42.
70. Бубенко П.Т. Институциональная динамика пространственной организации экономического развития : монография / П.Т. Бубенко – Харьков: Форт, 2010. – 322 с.
71. Бубенко П.Т. Стратегічне планування та управління інноваційним розвитком: теорія і практика / П. Т. Бубенко. // Бізнес Інформ. – 2016. – № 1. – С. 77-80.
72. Бубенко П. Т. Региональные аспекты инновационного развития. Харьков: ХНАГХ, 2010. 133 с.
73. Бурков В. Н. Как управлять проектами / В. Н. Бурков, Д. А. Новиков.- М.:СИНТЕГ-ГЕО, 1997.-187 с.
74. Бутенко, Н. В. Державне регулювання розвитку партнерств в економіці України [Електроний ресурс] / Н. В. Бутенко // Ефективна економіка. — Режим доступу : \www/ URL: <http://www.economy.nauka.com.ua> — 2015. — № 6. — Загл. с экрана.
75. Бутко Н. Проблеми реалізації інноваційної моделі розвитку економіки на регіональному рівні / Н. Бутко. // Економіка України, 2002. – №11 – с.11–16
76. Бухалков М.И. Внутрифирменное планирование / М.И. Бухалков. – М.: ИНФРА-М, 2000. –392 с.
77. Варнавський В. Г. Государственно-частное партнерство в России В.Г. [Варнавский. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.strana-oz.ru/?numid=21&article=988>]
78. Венгеров А. Б Теория государства и права. / А.Б. Венгеров. - М.: Омега-Л, 2006. – 608 с.
79. Винограй Э. Общая теория организации и системно-организационный подход / Э.Г. Винограй – Томск: Изд-во Том. Ун-та, 1989. – 336 с.
80. Вовканич С. Темпы создания новых знаний (информации) как приоритет инновационного общества и предпосылка его опережающего развития / С. Вовканич // Экономика Украины. – 2007. – №3. – С. 42-48

81. Войнаренко М. Кластеризация в структуре предпринимательства, экономического сотрудничества и привлечения инвестиций / М. Войнаренко [электронный ресурс]. – режим доступа: <http://www.unesco.org/ie/wp8/documents/voynarenko.pdf>
82. Волков И. М. Проектный анализ. / И. М. Волков, М. В. Грачев. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1999. – 432 с.
83. Волкова Н. Н. Промышленные кластеры. / Н.Н. Волкова, Т.В. Сахно. – П.: Издательство "Асми", 2006. – 272 с.
84. Воронкова А. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация: монография / А.Э. Воронкова – Луганск: ВНУ, 2000. – 315 с.
85. Гамильтон У. Х. Институциональный подход к экономической теории / У.Х. Гамильтон // Экономический вестник Ростовского государственного университета – 2007 Том 5 № 2– с.110-117
86. Гегель Г. В. Ф. Философия права. / Г.В.Ф. Гегель – М., Академия наук СССР. Институт философии. Из-во “Мысль”, 1990. – 524 с.
87. Геєць В. Нестабільність та економічне зростання: монографія / В.М. Геєць – К.: Інститут економічного прогнозування, «Форт», 2000 – 344 с.
88. Герасимчук З. Комплексна оцінка рівня стійкого розвитку регіонів України / З. Герасимчук. // Економіка України, 2002. – №2 – с.34–42
89. Глущенко И.И. Система стратегического управления инновационной деятельностью / И.И. Глущенко. – Железнодорожный, Московская обл.: ООО НПЦ «Крылья», 2007. – 356с.
90. Гнатенко М. К. Державно-приватне партнерство як фактор забезпечення інноваційної діяльності // Соціально-економічний розвиток території: формування інвестиційної привабливості: колективна монографія / Карлова О.А., Калашнікова Х.І., Кондратенко Н.О., Шевченко В.В., Запорожець Г.В., Гайдученко С.О., Браташ М.А., Волкова М.В., Шахова О.В., Кайлюк Є.М., Пилипенко Ю.С., Колесник Т.М., Гнатенко М.К., Самойленко І.О., Великих К.О. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2016. – 182 с., С.111-123.

91. Гнатенко М. К. Оцінка ефективності реалізації регіональної інноваційної політики / М.К. Гнатенко, Н.О. Кондратенко // Управління розвитком – Харків: ХНЕУ. – 2016. – №4 (186). – С.72 - 78.
92. Гнатенко М. К. Регулювання інноваційних процесів на рівні регіонів / М.К. Гнатенко // Економічні проблеми та перспективи розвитку житлово-комунального господарства на сучасному етапі: Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції. – Харк. Нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2011. – 436с., С.181-183.
93. Гнатенко М. К. Державна підтримка інноваційного розвитку в контексті сталого розвитку регіонів / М. К. Гнатенко // Науковий журнал «Молодий вчений». – 2016. – №11. – 566- 571.
94. Гнатенко М. К. Державна підтримка регіонального розвитку / М.К. Гнатенко // Сталий розвиток в умовах глобальних викликів : матеріали Всеукраїн. наук.-практ. інтернет конф., Харків 7-8 квітня 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 330 с. – С. 63–65.
95. Гнатенко М. К. Державне регулювання інноваційного розвитку / М.К. Гнатенко // Коммунальное хозяйство городов. Серия: Экономические науки. – 2009. – Выпуск 82. – С.222-226.
96. Гнатенко М. К. Державно-приватне партнерство в інноваційній сфері / М.К. Гнатенко // Економічні та інноваційно-інвестиційні процеси: стан та розвиток: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 25-26 березня 2016 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». – О.: ЦЕДР, 2016. – 120с., С. 62-64.
97. Гнатенко М. К. Закономірності інноваційного економічного розвитку в умовах ринкових відносин / М.К. Гнатенко // Глобальні та національні проблеми економіки: Електронне наукове видання. – – Випуск 8. – С. 744-749.
98. Гнатенко М. К. Інноваційна інфраструктура в забезпеченні сталого розвитку регіонів / М.К. Гнатенко // Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 29-30 квітн.2015 р. – Тернопіль: Крок, 2015. – 295 с.

99. Гнатенко М. К. Інтеграційні аспекти активізації інноваційної діяльності господарського комплексу регіону / М.К. Гнатенко // Актуальні питання економічних наук: збірник матеріалів VII міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 12-13 червня року) / Східноукраїнський інститут економіки та управління. У 2-х частинах. – Запоріжжя: ГО «СІЕУ», , – Ч. 1. – 144с., С.100 – 102.
100. Гнатенко М. К. Методичне забезпечення оцінки інноваційного потенціалу регіону / М.К. Гнатенко // Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету «Наука й економіка».- 2012.- № 123. - С. 120-134.
101. Гнатенко М. К. Методологічні основи управління процесами інноваційного розвитку регіону // Вдосконалення менеджменту підприємств системи життєзабезпечення міст України: колективна монографія / М.К. Гнатенко, Є.М. Кайлюк, Г. В. Ковалевський та ін. – Харків: Вид. «Форт», 2012. – 448с., С. 281-293.
102. Гнатенко М. К. Механізми реалізації державної інноваційної політики / М.К. Гнатенко // Збірник матеріалів II міжнародної науково-практичної конференції: «Стратегії інноваційного розвитку: бізнес, наука, освіта». – Харків: НТУ «ХП», 07-10 квітня 2011р. – С.95-98.
103. Гнатенко М. К. Організаційні аспекти контролю виконання інноваційних проектів / М.К. Гнатенко // Збірник матеріалів III міжнародної науково-практичної конференції: «Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта». – Харків: НТУ «ХП», 06-09 квітня 2012р. – С.95-97.
104. Гнатенко М. К. Організаційно-методичне забезпечення контролю виконання інноваційних проектів / М. К. Гнатенко // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 247: в 6 т. – Т. IV. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – 284с., С.1011-1018.
105. Гнатенко М. К. Організація інтеграційної взаємодії учасників регіонального інноваційного процесу / М.К. Гнатенко, Є.М. Кайлюк // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. - № 3 (03). – С. 100 – 104.
106. Гнатенко М. К. Особливості економічної оцінки інноваційних проектів

на рівні регіону / М.К. Гнатенко // Формування конкурентоспроможної економіки: теоретичні, методичні та практичні засади: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 26-27 квітня 2013 р. Ч.1. – Тернопіль: Крок, 2013. – 283с. – С.171-173.

107. Гнатенко М. К. Оцінка ефективності інноваційно-інвестиційних проектів екологічної спрямованості / М.К. Гнатенко // Журнал «Соціальна економіка». – 2016. Том 52, № 2. – С. 17-22.

108. Гнатенко М. К. Підтримка соціально-економічного розвитку малих міст / М.К. Гнатенко // Менеджмент міського та регіонального розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28-29 березня. – Х.: ХНАМГ, 2014. – 203 с. – С.118-120.

109. Гнатенко М. К. Проблеми правового регулювання інноваційної діяльності в регіоні // Материалы XXXV научно-технической конференции преподавателей, аспирантов и сотрудников Харьковской национальной академии городского хозяйства. Ч.3. Экономические науки. – Харьков: ХНАГХ, 2011. – С.89-90.

110. Гнатенко М. К. Публічний договір з абонентами як норма права / М.К. Гнатенко // Економічні проблеми та перспективи розвитку житлово-комунального господарства на сучасному етапі: Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції. Харк. нац. Акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2011. – 436с. – С. 125-127.

111. Гнатенко М. К. Регіональне управління в системі підтримки інноваційної діяльності / М. К. Гнатенко // Менеджмент міського та регіонального розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28-29 березня. – Х.: ХНАМГ, 2014. – 203 с. – С. 61-63.

112. Гнатенко М. К. Регіональний інноваційний комплекс як об'єкт державного управління / М.К. Гнатенко // Материалы XXXVI научно-технической конференции преподавателей, аспирантов и сотрудников Харьковской национальной академии городского хозяйства. Ч.3. Экономические науки. – Харьков: ХНАГХ, 2013. – С. 49-51.

113. Гнатенко М. К. Регіональні аспекти активізації структурно-інноваційних

трансформацій національної економіки / М. К. Гнатенко // Економічний розвиток України в сучасному просторі і часі: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 23-24 жовтня 2014 р., присвяченої видатному ученому-економісту О.Г. Ліберману. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 192 с. – С.56-58.

114. Гнатенко М. К. Регіональні аспекти оцінки ефективності реалізації інноваційно-інвестиційних проектів / М.К. Гнатенко // Всеукраїнський науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка», м. Тернопіль. – 2012. – №25. – С. 183-189.

115. Гнатенко М. К. Форми та методи державної підтримки регіонального інноваційного розвитку / М. К. Гнатенко // Економічний простір: Збірник наукових праць. - № 18. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2009. – С. 126-134.

116. Гнатенко М. К. Формування державно-приватного партнерства при реалізації державних та регіональних цільових програм інноваційного розвитку / М.К. Гнатенко // Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 16-17 травня 2017 року м. Одеса. – Одеса: Бондаренко М.О., 2017. – 294 с., С. 151 – 153.

117. Гнатенко М. К. Формування інноваційної інфраструктури в регіонах України // Фінансово-кредитний механізм в соціально-економічному розвитку країни : міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 лютого 2011р. / Макіїв. економ.-гуманітарний ін-т. Макіївка, 2011. С. 156–158.

118. Гнатенко М.К. Мотиваційне забезпечення активізації регіонального інноваційного розвитку / М.К. Гнатенко // Управління розвитком – Харьков: ХНЕУ. – . – №1. – С.93-97.

119. Гойко А. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації: Монографія. / А.Ф. Гойко. – К.: ВІРА–Р, 1999. – 320 с.

120. Головінов О. М. Держава у ринковому середовищі: питання теорії: Монографія. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2007. – 279 с.

121. Гонта О. І. Методологічні аспекти адаптації регіонального розвитку до умов глобальної економіки / О.І.Гонта //Науковий вісник ЧДІЕУ. Серія 1,

- Економіка: збірник наукових праць. – Чернігів: ЧДДЕУ, 2013. - №2 (18). – С. 76-71.
122. Гонта О.І. Політика транснаціоналізації економіки регіонів: теорія методологія, практика / О.І. Гонта. – Чернігів: Видавництво Чернігівського ЦНТЕІ, 2008. – 496 с.
123. Гордієнко Л. Ю. Інноваційний менеджмент. / Л.Ю. Гордієнко. – Х.: ХДЕУ, 2001. – 77 с.
124. Государство и правовая система: Современное развитие, проблемы, перспективы / Под ред. Ю. Н. Старилова. – Воронеж: Изд-во ВГУ, 1999 – 320 с.
125. Гранберг А. Г. Моделирование пространственного развития экономики. / А.Г. Гранберг //Стратегическое планирование в регионах и городах России. Вып. 9, СПб: – 2010. – С. 32 – 34.
126. Гриньов А. В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління : монографія. / А.В. Гриньов. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 308с.
127. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки / В.М. Гриньова, М. М. Новікова. - К. : Знання, 2008. - 398 с.
128. Гриньова В. М. Організаційні проблеми інноваційної діяльності на підприємствах: Монографія. / В.М. Гриньова, В.В. Власенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 200с.
129. Гриньова В. Механізми реалізації структурно-інноваційної трансформації економіки України / Гриньова В.М., Попов О.Є. // «Майбутнє України: стратегія поступу». – Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2008. – 304 с. – с.244-289
130. Грушевский Д. В. Кластерные технологии в парадигме устойчивого развития [электронный ресурс]. – режим доступа: <http://www.clusters-net.ru/d/16031/d/file9789.doc>
131. Гэлбрейт Д. Новое индустриальное общество. Избранное / Д.Гэлбрейт – М.: ЭКСМО, 2007 г. – 1200 стр.
132. Данилов-Данильян В. Устойчивое развитие (теоретико-методологический анализ) / В.И. Данилов-Данильян // Экономика и

математические методы. – 2003. – Т.39, № 2. – С. 123–135.

133. Дегтярьова І. О. Інструменти інноваційного розвитку регіону: зарубіжний та вітчизняний досвід застосування [Електронний ресурс] / І. О. Дегтярьова // Державне управління: теорія та практика : електрон. наук. фах. вид. – 2010. – № 1. – Режим доступу : http://www.nbuuv.gov.ua/e-journals/Dutp/2010_1/txts/10diovdz.pdf

134. Дем'яненко І. В. Фінансова стабілізація підприємств і механізм її забезпечення. Наукове видання. / І.В. Дем'яненко. – К.: Ін-т аграр. економіки, 2001. – 71 с.

135. Дементьев В. В. Экономика как система власти / В.В. Дементьев. – Донецк: Каштан, 2003. – 403 с.

136. Демінська Ю. В. Кластери як інструмент підвищення конкурентоспроможності підприємств і регіонів / Ю.В. Демінська, Т.Б. Надтока // Економіка і маркетинг в умовах всесвітньої інтеграції: проблеми, досвід, передова думка. – Донецьк: ДонНТУ, 2012. – М. 65-68

137. Державне регулювання економіки. / Л.І. Дідківська, Л.С. Головка - К.: Знання, 2006. - 213 с.

138. Димченко О. В., Димченко В. В. Еволюція підходів і зусиль формування регіональної політики // Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб. Сер.: Економічні науки. Київ, 2010. Вип. 96. С. 203–209.

139. Димченко О. В., Ільяшенко Ю. Г. Синергетична концепція управління інвестиційною діяльністю комунальних підприємств у контексті підвищення інвестиційної привабливості галузі // Актуальні проблеми економіки. 2014. № 1. С. 8–15.

140. Дитхелм Г. Управление проектами: В 2 т.; Пер. с нем. Т.2. Основы. / Г. Дитхелм. – СПб.: Бизнес-пресса, 2003.-389 с.

141. Добрынин А. И. Региональные пропорции воспроизводства. – Добрынин А.И. Региональные пропорции воспроизводства. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1997.– 347 с.

142. Долятовский В. Исследование систем управления: монография / В.А. Долятовский, В.Н. Долятовская – М.: МарТ, 2005. – 255 с.

143. Дорогунцов С. Сучасні проблеми технічного розвитку промисловості України / С. Дорогунцов, Л. Нейкова. // Економіка України. – 1996. – №9. – с. 4-11
144. Досвід та перспективи впровадження державно-приватних партнерств в Україні та за кордоном / Б. Винницький, М. Лендъел, Б. Онищук, П. Сегварі. – К.: «К.І.С.», 2008. – 146 с.
145. Друкер П. Менеджмент. / П. Друкер, Д. Макьярелло. – М.: ООО “И.Д. Вильямс”, 2010. – 704 с
146. Дубницький В.И. Механизмы управления маркетингом промышленного региона: монография. / В.И. Дубницький. – Донецк: ИЭПИ НАН Украины, ООО «Юго-Восток, ЛТД» 2003. – 315 с.
147. Дьомін О. Політика регіонального розвитку в умовах поглиблення ринкових реформ в Україні / О. Дьомін. // Економіка України, 2003. – №6 – с.4–13
148. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда / Э. Дюркгейм; А.Б. Гофман (пер.). – М. : Канон, 1996. – 432с. – История социологии в памятниках.
149. Єпіфанов А.О. Регіональна економіка. / А.О. Єпіфанов, І.В. Сало. – К.: Наукова думка, 2000. – 344 с.
150. Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Сучасна економіка. Київ : Вища шк., 2005. 327 с.
151. Заусаев В. Инновационный потенциал восточных регионов России / В.К. Заусаев, С.П. Быстрицкий, И.Ю. Криворучко // ЭКО. – 2005. – №10. – с.40–52.
152. Зверев В. С. Онтология инновационной деятельности // Инновационный потенциал научного центра: методологические и методические проблемы анализа и оценки / В.С.Зверев, Г.А. Унтура; отв. ред. В.И. Суслов ; науч. ред. Н.А. Кравченко, Г.А. Унтура. – Новосибирск : ИЭОПП СО РАН, 2008. – С. 35-54
153. Зухба Д. С. Принципы и проблемы государственного регулирования экономики. / Д.С. Зухба, Е.Н. Зухба, Н.Г. Каптуренко. – Донецк: ИПЦ

"Донецк", 1991. – 25 с.

154. Иванов Д. А. Управление цепями поставок. Санкт-Петербург : Изд-во Политехн. ун-та, 2010. 660 с.

155. Ильенкова С. Д. Инновационный менеджмент / С.Д. Ильенкова, Л.М. Гохберг, С.Ю. Ягудин. – М.: Экономика, 2003 – 186 с.

156. Инновационная экономика / под ред. А. А. Дынкина и Н. И. Ивановой ; Рос. акад. наук, Ин-т мировой экономики и междунар. отношений (ИМЭМО). [2-е изд., испр. и доп.]. Москва : Наука, 2004. 352 с.

157. Инновационный менеджмент. / Под ред. С. Д. Ильенковой, – М.: Юнити, 1997 г. – 276 с.

158. Иноземцев В. Л. За пределами экономического общества / В.Л. Иноземцев. – М. : Academia – «Наука», 1998. – 640 с.

159. Ілляшенко С. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи. / С.М. Ілляшенко. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2003. – 278 с.

160. Інновації: проблеми науки та практики: Монографія / Під ред.. д-ра екон. наук, проф. В.С. Пономаренка, д-ра екон. наук., проф. М.О. Кизима, д-ра екон. наук, проф. О.М. Тищенко. – Х.: ФОП Александрова К. М.; ВД «ІНЖЕК», 2009. – 232 с.

161. Інновації: проблеми науки та практики: Монографія / Під ред.. д-ра екон. наук, проф. В.С. Пономаренка, д-ра екон. наук., проф. М.О. Кизима, д-ра екон. наук, проф. О.М. Тищенко. – Х.: ФОП Александрова К. М.; ВД «ІНЖЕК», 2008. – 232 с.

162. Інноваційна стратегія українських реформ / А.С. Гальчинський, В.М. Геєць, А.К. Кінах, В.П. Семіноженко. – К.: Знання України, 2002. – 336 с.

163. Інфраструктурне забезпечення конкурентної економіки регіонів : (методологія і механізми) / НАН України, Інститут регіональних досліджень. Львів, 2002. 308 с.

164. Кабашкин В. А. Государственно-частное партнерство: международный опыт и российские перспективы. Москва : МИЦ, 2010. 576 с.

165. Кавуненко Л. Инновационные модели в странах – членах ОЧЭС (на примере Румынии, Болгарии, Греции и Турции) / Л.Ф. Кавуненко,

- Т.В. Гончарова // Наука та наукознавство. – 2003. – № 4. – С. 137-150.
166. Карпенко М.П. Когномика. / М.П. Карпенко. – М.: СГА, 2009. – 225 с.
167. Керцнер Г. Стратегическое планирование для управления проектами с использованием модели зрелости. / Г. Кернер.; Пер. с англ./Под общ. Ред. А. Д. Баженова. – М.:ДМК Пресс, 2003. – 318 с.
168. Кизим М. А. Формування державної цільової програми підвищення конкурентоспроможності регіонів України: монографія / Кизим М.А, Крячко Є. М.- Х.: ВД «ИНЖЕК», 2010.- 292 с.
169. Кизим М. О. Промислова політика та кластеризація економіки України: монографія / М. О. Кизим.– Х.: ВД «ИНЖЕК», 2012. – 304 с.
170. Кизим Н. А. Программно-целевой подход к государственному управлению социальной напряженностью в регионах страны: Монография / Н. А. Кизим, В. В. Узунов. – Х.: ИД «ИНЖЭК», 2009. – 204 с.
171. Ковалев Г. Д. Инновационные коммуникации. / Г.Д. Ковалев. – М.: ООО «Изд-во ЮНИТИ-ДАНА», 2000. – 288 с.
172. Ковалев М. Развитие инновационного потенциала регионов Республики Беларусь / М.М. Ковалев, А.А. Шашко // Вестник Ассоциации белорусских банков. – 2004. – № 38–39 (298–299). – с. 24-32
173. Коленська Н. В. Конкурентоспособность и отраслевые кластеры: новая повестка дня для российского бизнеса и власти / Н.В. Коленська [электронный ресурс]. – режим доступа: www.csr-nw.ru/content/data/article/file/st45_579.pdf
174. Комаров, В.М. Основные положения теории инноваций / В. Комаров. — М. : Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2012. — 190 с.
175. Кондратенко Н. О. Соціально-екологічні ознаки ресурсозбереження регіональних економічних систем / Н.О. Кондратенко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – Харків, 2011. – С. 86–91.
176. Кондратенко Н. О. Стратегія ресурсозбереження регіональних економічних систем: монографія / Н.О. Кондратенко. – Харків: НТМТ, 2011. – 362 с.
177. Кондратьев Н. Д. Избранные сочинения. / Н.Д. Кондратьев; Ред. колл. Л.И.Абалкин и др.; Сост. В.М.Бондаренко, В.В.Иванов, С.Л.Комлев и др.. —

Экономика — М. : Экономика, 1993. — 544 с.

178. Коно Т. Стратегия и структура японских предприятий: Пер. с англ. / Т.Коно.; Общ. ред. и вступ. ст. О. С. Виханского. — М.: Прогресс, 1987. — 384 с.

179. Концепція державної регіональної економічної політики (Проект, розроблений на виконання Постанови Президії Верховної Ради України від 4 березня 1996 року № 131/96-ПВ) // Регіональна економіка. – 1998. – №2. – с.5-19

180. Корпоративное управление инновационным развитием / Ю. П. Анискин., Т. А. Алавердиев, А. В. Быков, С.А. Лукичев, Д.Б. Рыгалин ; под ред. Ю. П. Анискина. Москва : Омега-Л, 2008. 411 с.

181. Коуз Р. Фирма, рынок и право / Р. Коуз: пер. с англ. – М.: Новое издательство, 2007. — 224 с. — Библиотека Фонда «Либеральная миссия»

182. Краснокутська Н. Інноваційний менеджмент / Н.В. Краснокутська. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с.

183. Красовська Т. О. Фінансування фундаментальних досліджень в Україні: за результатами опитування вчених / Т.О. Красовська, Н.Б. Борисова // Проблеми науки. – 2005. – № 2. – С. 16–22.

184. Краус Н. М. Інноваційний процес як основа формування механізму інноваційної інфраструктури: інституціональний аспект / Н. М. Краус // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 15-20

185. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией / М.И. Круглов. – М.: Русская деловая литература, 1998. – 768с.

186. Крупка Ю. М. Правові основи підприємницької діяльності. / Ю.М. Крупка. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 480 с.

187. Кузьменко Л. Управление функционированием и развитием экономики региона: монография / Л.М. Кузьменко – Донецк: ИЭП НАН Украины, 2005. – 284 с.

188. Кузьмін О. Управління ризиками в інноваційній діяльності / О.Є. Кузьмін, Н.Ю. Подольчак, Н.І. Подольчак. – Львів: Видавництво

- Національного університету «Львівська політехніка», 2010. – 176 с.
189. Кулешов В. Сучасні особливості формування регіональних ринків / В. Кулешов, В. Мустафін, С. Сонько. // Економіка України, 2005. – №5 – с.40–43
190. Кундицький О. О. До питання про суть державного регулювання економіки / О.О. Кундицький. // Науковий Вісник НЛТУ України: Збірник науково-технічних праць. Львів: НЛТУ України. – 2006. – Вип. 16.2. – С. 302-307
191. Лазарев Б. М. Государственное управление на этапе перестройки / Б.М. Лазарев. – М. : Юридическая литература, 1988. – 320 с.
192. Лапыгин Ю. Стратегическое развитие организации: монография / Ю.Н. Лапыгин, Т.А. Лачина, Д.Ю. Лапыгин – М.: КноРус, 2006. – 288 с.
193. Левинтов А. Новый тип городских исследований: методология и практический опыт формирования муниципальной программы малого города / А. Левинтов. // Городское управление.- 2000.- №7.- С.33-36.
194. Ленин В. Полное собрание сочинений. Т. 33: Государство и революция / В.И. Ленин – М.: Госполитиздат, 1962. - 433 с.
195. Литвинова В. В. Формування інноваційної інфраструктури в Україні / В. В. Литвинова, В. І. Поліщук, Б. О. Грабовський // Науково-технічна інформація. – 2012. – № 4. – С. 18–22.
196. Лукінов І. Східний та західний вектори політики загальносвітової трансформації / І. Лукінов. // Економіка України, 2001. – №7. – с.4-7
197. Лундвалл Б. О. Он придумал национальную инновационную систему. / Б.О.Лундвалл. // Инновационные тренды. – 2011. – № 10. – С. 3-4.
198. Луцків О. М. Регіональна інноваційна політика: особливості формування та проблеми реалізації / О. М. Луцків // Регіональна економіка. – 2015. – № 2. – С. 153-162.
199. Львов Д. С. Эффективное управление техническим развитием. – М.: Экономика, 1990. – 255 с.
200. Любімов В. І. Оптимізація державного та ринкового регулювання

- інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / В. І. Любімов. // Державне управління: удосконалення та ... 2010. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2010_4_4.
201. Мазур А. Методологічні аспекти становлення та розвитку регіональної економіки / А. Мазур. // Економіка України. – 2000. - №4. – с.43-48
202. Малиновський В. Я. Державне управління. / В.Я. Малиновський. – К., 2003. – 576 с.
203. Манілич М. І. Трансформація регіонального економічного механізму: Монографія. / М.І. Манілич. – Чернівці: Книги-XXI, 2005. – 164 с.
204. Маркс К. Энгельс Ф. Сочинения в 50-ти т.т. Т46 / К. Маркс, Ф. Энгельс – М.: Госполитиздат, Изд.2., 1955-1981. – Т.46, ч.1. – 1968. – 560 с.
205. Марч Дж. Дж. Поисковая деятельность и эксплуатация проверенных приемов в организационном научении / Дж. Дж. Марч // Российский журнал менеджмента. – 2006. – Том 3. – №4. – С. 45 – 51
206. Маршалл А. Принципы экономической науки : [у 3 т.]. / А. Маршалл. – М.: Прогресс, 1993– .– («Экономическая мысль Запада»). Т. 1. – 1993. – 415 с.
207. Масгрейв Р. А. Государственные финансы: теория и практика / Р.А. Масгрейв, П.Б. Масгрейв. – М.: Бизнес Атлас, 2009. – 716 с.
208. Масловська Л. Наукові основи формування національної стратегії сталого розвитку України / Л. Масловська. // Економіка України. – 2003. – №3. – с. 75-79
209. Масловська Л. Ц. Сталий розвиток продуктивних сил регіонів: теорія, методологія, практика : монографія. / Л.Ц. Масловська. – К.: КНТЕУ, 2003. – 366 с.
210. Матвійчук А. Економічні ризики в інвестиційній діяльності: Монографія / А.В. Матвійчук. – Вінниця: Вінниц. нац. техн. ун-т.; Вид-во «УНІВЕРСУМ», 2005. – 205 с.
211. Матросова Л. Формування організаційно-економічного механізму управління інноваційними процесами у промисловості. / Л.М. Матросова – Луганськ: СУДУ, 2000. – 462 с.

212. Менеджмент регіонального розвитку: монографія. / за ред. О. В. Васильєва, К. А. Фісуна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. -Х.: ХНАМГ – 2011. – 375с.
213. Мир управления проектами / Под ред. Х. Решке, Х. Шелле: Пер. с англ. – М.: Аланс, 1993. – 304 с.
214. Михасюк І.Р. Основи регулювання економічного і соціального розвитку регіонів. / І.Р. Михасюк, Я.О. Побурко, В.В. Яцура. – К.: Ін-т систем. досліджень освіти та ін., 1995. – 232 с.
215. Михеев В. А. Государственно-частное партнерство в реализации приоритетных национальных проектов. / В.А. Михеев. // Приоритетные национальные проекты: первые итоги и перспективы реализации. – М., 2007. – 320 с.
216. Мишина А. В. Механизм государственного регулирования экономики и направления повышения его эффективности в России [Текст]: автореф. дис. канд. экон. наук: 08.00.01 / А.В. Мишина. — Воронеж: [б. и.], 2009. — 20 с.
217. Моделирование и прогнозирование мировой динамики / В. А. Садовничий, А. А. Акаев, А. В. Коротаев, С. Ю. Малков и др. – Москва : ИСПИ РАН, 2012. – 359 с.
218. Мочерний С. В. Економічна теорія. / С.В. Мочерний. – К.: Вид. центр "Академія", 1999. – 592 с., с. 379
219. Назаретян А. Цивилизованные кризисы в контексте универсальной истории (синергетика - психология - прогнозирование) / А.П. Назаретян. – М.: Мир, 2005. – 367 с.
220. Найт Ф. Х. Риск, неопределенность и прибыль / Ф.Х. Найт – М.: Дело, 2003. – 360 с.
221. Некрасов Н. Региональная экономика. Теория, проблемы, методы. / Н.Н. Некрасов. – М.: Экономика, 1978. – 344 с.
222. Несторова А. Д. Государственное регулирование экономики / А.Д. Несторова. – Калинингр. ун-т. - Калининград, 1997. - 63 с.,
223. Никсон Ф. Инновационный менеджмент / Ф. Никсон – М.: Экономика, 1997. – 240 с.

224. Новікова М. М. Формування організаційного механізму забезпечення продуктивної зайнятості персоналу: Монографія / М. М. Новікова, А. В. Діоба. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 248 с.
225. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления и модернизации рыночной экономики. / Р.М. Нуреев. – М.: Инфра-М, Норма, . – 152 с.
226. Онишко С. В. Державне регулювання національної економіки: Навчальний посібник. // С.В. Онишко. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2007. – 358 с.
227. Онишко С. В. Національна система державного управління економікою / С.В. Онишко. // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). 2009. – № 3. – с.4-9
228. Опрышко В. Ф. Народнохозяйственный комплекс : управление и право / В.Ф. Опрышко. – К.: Политиздат Украины, 1983. – 167 с.
229. Ореховский П. Оценка эффективности инноваций в регионах: сравнительный анализ / П. Ореховский // Общество и экономика. – 2007. – №5-6. – с. 203–215.
230. Орешин В. П. Государственное регулирование национальной экономики. / В.П. Орешин. – М.: Юристъ, 1999. – 272 с.
231. Пархоменко О. В. Інноваційна економіка як результат взаємодії економічної і соціальної систем / О. В. Пархоменко // Науково-технічна інформація. - 2009. - № 3. - С. 3-6.
232. Петти В. Экономические и статистические работы / В. Петти. – М. : Соцэкгиз, 1940. – 324 с.
233. Пилипенко А. А., Стратегічна інтеграція підприємств: механізм управління та моделювання розвитку. Монографія. / А.А. Пилипенко. – Харків: ВД "Інжек", 2009. – 408 с.
234. Підоричева І. Ю. Актуальні питання розвитку національних і регіональних інноваційних систем / І.Ю. Підоричева // Наука та інновації. – 2015. – Т. 11, № 2. – С. 20-30.
235. Піхняк Т. А. Проблеми механізму державного регулювання економічного зростання [Електронний ресурс] / Т. А. Піхняк. — Режим

доступу : [http:// www.nbu.gov.ua/ portal/soc_gum/ Znphktei/ 2011_1/statti/pixnyak/pixnyak.html](http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Znphktei/2011_1/statti/pixnyak/pixnyak.html)

236. Поважний О. С. Формування регіонального ситуаційного центру: забезпечення необхідними видами ресурсів / О.С. Поважний, О.В. Коломієць. // Економіка України. - №3. – 2003. – С. 41-45

237. Погодина Т. Экономический анализ и оценка инновационной активности и конкурентоспособности регионов Приволжского федерального округа / Т.В. Погодина // Экономический анализ: теория и практика. – 2004. – №5. – с. 16–22.

238. Полякова О. М. Державно-приватне партнерство в Україні: проблеми становлення / О.М. Полякова. // Коммунальное хозяйство городов: Науч.-техн. сб. Вып. 87. – К.: Техніка, 2009. – С. 317-322.

239. Попов О. Є. Обґрунтування вибору організаційної форми державно-корпоративного партнерства при реалізації інтеграційних проектів регіонального інфраструктурного розвитку / О. Є. Попов, П. І. Каркальова // Бізнес Інформ. - 2013. – № 9. – С. 32-40.

240. Попова Ю. Ф. Межфирменные сети на промышленных рынках России: теория и практика управления: Монография. / Ю.Ф. Попова. – СПб.: Наука, 2009. – 342 с.

241. Поповкін В. Регіонально-цілісний підхід в економіці. / В. Поповкін. – К.: Наук. думка, 1993. – 220 с.

242. Поровська А. Я. Теоретические основы частно-государственного партнерства на современном этапе развития экономики России / А.Я. Поровская // Экономика. – 2008. – №2. – С. 146-149.

243. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / М. Портер. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 454 с.

244. Портер М.Э. Конкуренция / М.Э. Портер; Пер.с англ.. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2002. – 496 с.

245. Поручник А. М. Регіональна інноваційна система як основа підвищення міжнародного конкурентного статусу національних регіонів / А. М. Поручник, І. В. Брикова // Міжнародна економічна політика : наук. журнал. –

К. : КНЕУ, 2006. Вип.5 – С. 134–173

246. Предпринимательское право Российской Федерации / Отв. ред. Е.П. Губин, П.Г. Лахно. – М. : Юристъ, 2003. – 526 с.

247. Пригожин А.И. Методы развития организаций / А.И. Пригожин. – М.: МЦФЭР, 2003. – 864 с.

248. Пріоритети національного економічного розвитку в контексті глобалізаційних викликів: монографія : у 2 ч. – Ч. 1 / за ред. В.М. Гейця, А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 389 с.

249. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI : (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 40. С. 524.

250. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4.07.2002 р. №40-IV (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 10–11. С. 86.

251. Пушкарь А. И. Стратегические группы предприятий: концепция, методология, управление: научное издание / А.И. Пушкарь, Ю.Е. Жуков, А.А. Пилипенко. – Харьков: ООО "Кросс-Роуд", 2007. – 440 с.

252. Раєвнева О. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: Монографія. / О.В. Раєвнева – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 496 с.

253. Райзберг Б. А. Государственное управление экономическими и социальными процессами. / Б.А. Райзберг. – М. : ИНФРА – М, 2005. – 384 с.

254. Рапопорт В. Развитие организационных форм управления научно-техническим прогрессом в промышленности / Рапопорт В.С. – М.: Экономика, 1979. – 232с.

255. Рекорд С. И. Развитие промышленно-инновационных кластеров в Европе: эволюция и современная дискуссия. / С.И. Рекорд. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2011. – 109 с.

256. Ресурси інновацій: організаційний, фінансовий, адміністративний / Под ред. проф. И.П. Николаевой. – М.: Юнити-Дана, 2003. – 318 с.

257. Решетило В. П. Экономическая синергетика институциональных изменений: монография / В.П. Решетило. – Харьков: Прометей-Пресс, 2007. – 288 с.

258. Романова Л. А. Экономика региона: самостоятельность и государственное регулирование. / Л.А. Романова. – Перм: Изд-во Пермского университета, 1994. – 241 с.
259. Рубан В. Інноваційна модель стратегічного розвитку України: методологія та досвід / В. Рубан, О. Чубукова, В. Некрасов // Економіка України. – 2003. – №6. – с. 14-19
260. Рыбаков И. Н. Инновации и бизнес. / И.Н. Рыбаков. – М.: Экономика, 2002. – 108 с.
261. Рыжих В. Н. Государственное управление научно-техническим прогрессом: экономические аспекты. / В.Н. Рыжих. – Харьков: Прапор, 2001. – 396 с.
262. Рыжих В. Н. Стратегия и тактика научно-технического и экономического развития Украины / В. Н. Рыжих. - Харьков: Прапор, 1998. - 381 с.
263. Рэдклифф-Браун А. Р. Структура и функция в примитивном обществе. Очерки и лекции / А.Р. Рэдклифф-Браун. – М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2001. – 304 с.
264. Савченко В. Ф. Держава і регіон: регулювання соціально-економічного розвитку. / В.Ф. Савченко. – К.: “Знання”, 1999. – 1014 с.
265. Садова У. Регіональні ринки праці: аналіз та прогноз. / У. Садова, Л. Семів. – Львів: “Знання”, 2000. – 265 с.
266. Сажина М. А. Экономическая теория. / М.А. Сажина, Г.Г. Чибриков. – М.: Издательство НОРМА, 2001. - 456 с.
267. Саниахметова Н. А. Регулирование предпринимательской деятельности в Украине: организационно-правовые аспекты. / Н.А. Саниахметова. – Одесса, 1998. – 122 с.
268. Санто Б. Инновация как средство экономического развития. / Б. Санто. – М.: «Прогресс», 1990. – 340 с.
269. Санто Б. Сила инновационного саморазвития / Б. Санто. // Инновации. – 2004. – № 2. – с. 5-15.

270. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство : монографія : у 3 т. Т.1 / Ляшенко О. М., Погорелов Ю. С., Безбожний В. Л. та ін.; за заг. ред. Г. В. Козаченко. Луганськ : Елтон, 2010. 282 с.
271. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит ; [пер. с англ. В. С. Афанасьев]. — М. : Эксмо, 2007. — 957с.
272. Соколенко С. Кластери в глобальній економіці. / С. Соколенко. — К.: Лотос, 2004. — 848 с.
273. Соловійов В. П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики : монографія / В. П. Соловійов, Г. І. Кореняко, В. М. Головатюк. — К. : Фенікс, 2008. — 224 с.
274. Спенсер Г. Личность и государство / Герберт Спенсер; пер. с англ; Фонд Либеральных программ «Свободный мир». — Челябинск: Социум, 2007. — 199 [3] с. — Библиотека ГВЛ (Политика)
275. Старостенко Г. Г. Національна економіка. / Г.Г. Старостенко, С.В. Онишко, Т.В. Поснова. - К.: Ліра-К, 2011. — 432 с.
276. Статистика науки и инноваций: краткий терминологический словарь / под ред. Л. М. Гокберга. — М. : Центр исследований и статистики науки. — 1996. — 281с.
277. Статистична інформація. Державна служба статистики. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
278. Стельмащук А. М. Державне регулювання економіки. / А.М. Стельмащук. — Тернопіль: ТАНГ, 2000. — 315 с.
279. Стефік М. Прориви. Історії та стратегії радикальних новацій. / М. Стефік, Б. Стефік. — К.. Видавництво О. Капусти, 2005. — 322 с
280. Стеченко Д. Інноваційні форми регіонального розвитку / Д.М. Стеченко — К.: “Вища школа”, 2002. — 254 с.
281. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки. / Д.М. Стеченко. К.: Знання, 2007. - 271с.
282. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком. / Д.М. Стеченко — К.: Вища школа, 2000. — 223 с.
283. Структурно-функціональний аналіз та моделювання розвитку

- економіки: монографія / В. К. Галіцин, О. П. Суслов, О. В. Галіцина, Н. К. Савченко. Київ : КНЕУ, 2013. 377 с.
284. Стюарт Т. Интеллектуальный капитал. Новый источник богатства организаций / Т. Стюарт ; [под ред. В. Л. Иноземцева]. – М. : Academia, 1999. – 368 с.
285. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями / Б. Твисс ; пер. с англ. И. И. Елисейевой. — М. : Экономика, 1989. – 271 с.
286. Торкатюк В. І., Шутенко Л. М. Формування інноваційного потенціалу підприємства в умовах модернізації економіки [Електронний ресурс] // Формування економічних структур землеустрою, будівництва та управління нерухомістю: стан, проблеми, рішення : матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. / Харків. обл. держ. адм., Харків. міськвиконком, Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. Харків, 2013. С. 7–8. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/37890/1/7-8.pdf> (дата звернення: 3.10.2017).
287. Третьяк В. П. Кластеры предприятий. / В.П. Третьяк. – Иркутск: Издательство Байкальского гос. ун-та экономики и права, 2006. – 219с.
288. Третьяк Г.С. Державне регулювання економіки. / Г.С. Третьяк, К.М. Бліщук. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2008. – 120 с., с. 15
289. Трещевский Ю. И. Механизм государственного регулирования российской экономики: методология исследования, особенности формирования и повышение эффективности [Текст]: автореф. дис. док. экон. наук: 08.00.01 / Ю. И. Трещевский. — Воронеж : [б. и.], 1999. — 20 с.
290. Тронин Ю. Менеджмент и проектирование фирмы. / Ю.Н. Тронин, Ю.С. Масленченков – М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2002.-415с.
291. Туган-Барановский М.И. Избранное. Периодические промышленные кризисы. История английских кризисов. Общая теория кризисов. / М.И. Туган-Барановский. – М.: Росспэн, 1997. – 576 с.
292. Туган-Барановський М.І. Основи політичної економії. / М.І. Туган-Барановський. – Львів: Вид центр ЛНУ ім. І.Я. Франка, 2003. – 628 с.
293. Узунов В. В. Інноваційний потенціал та особливості протікання регіонального інноваційного процесу / В. В. Узунов. // Державне управління:

- удосконалення та розвиток. - 2012. - № 11. - Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_11_14
294. Україна у вимірі економіки знань / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця. Київ : Основа, 2007. 592 с.
295. Український соціум / Власюк О. С., Крисаченко В. С., Степико М. Т. та ін. ; за ред. В.С. Крисаченка. Київ : Знання України, 2005. 792 с.
296. Умаханов М. Устойчивое развитие региона: модель, основные направления, концепция: монография / М.И. Умаханов, Р.Д. Шахпазова — М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2007. — 143 с.
297. Управление инвестициями. В 2-х тт./В. В. Шеремет, В. М. Павлюченко, В. Д. Шапиро и др. – Т. 2. – М.: Высшая школа, 1998. – 512 с.
298. Управление программами и проектами : 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 8. / М. С. Разу, В. И. Воропаев, Ю. В. Якутин и др. Москва: Инфра-М, 2000. 320 с.
299. Урсул А. Переход России к устойчивому развитию. Ноосферная стратегия : монография / А.Д. Урсул – М.: Издательский дом «Ноосфера», 1998. – 500с.
300. Фатхутдинов Р. А. Управление конкурентоспособностью организации. / Р.А. Фатхутдинов. – М.: Эксмо, 2006- 546 с.
301. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент. / Р.А. Фатхутдинов. – СПб.: Питер, 2007. – 448с.
302. Федан Р. Регіональні фактори активізації транскордонної співпраці. / Р. Федан. – Львів, ІРД НАН України, 2003. – 336 с.
303. Фоломьев А.Н. Менеджмент инноваций: Теория и практика / А.Н. Фоломьев, Э.А. Гейгер. – М.: Издательство «РАГС», 1997 – 392 с.
304. Формування механізму стимулювання економічного розвитку регіонів : монографія /За заг. ред. проф. Н.Д. Свірідової / Луганск: Вид-во «Ноулідж», 2013. -267 с. (206 -214).
305. Формування моделі економічного розвитку України у післякризовому світі. – К.: НІСД, 2013. – 65 с.
306. Фуруботн Э. Институты и экономическая теория: Достижения новой

- институциональной экономической теории / Фуруботн Э.Г., Рихтер Р.: пер. с англ. под ред. В.С. Катькало, Н.П. Дроздовой. СПб.: Изд. дом Санки-Петербур. гос. ун-та, 2005. – XXXIV + 702 с.
307. Хакен Г. Синергетика / Г. Хакен; пер. с англ. – М.: Мир, 1980. – 406 с.
308. Хохлов Н. П. Экономическая политика роста национальной экономики / Н.П. Хохлов // Наукові праці. Економіка. – 2010. – Вип. 120, т. 133. – с. 5-10,
309. Цихан Т. В. Кластерная теория экономического развития / Т.В, Цихан. // Теория и практика управления. – 2003. – №5. – С. 26-31
310. Чендлер А. Стратегия и структура. / А. Чендлер. – М.: Мир, 1988. – 464 с.
311. Чернюк Л. Г. Державне регулювання економіки / Л.Г. Чернюк, Т.І. Пішеніна, Т.В.Пепа. – К.: Університет «Україна», 2007. – 322 с., с. 89-90
312. Чистов С. М. Державне регулювання економіки. / С.М. Чистов. – К.: КНЕУ, 2002. – 208 с.
313. Чістілін Д. До питання теорії суспільного розвитку: аспект самоорганізації (перша частина) // Економіка України. – 2002. – №2. – с. 43-49
314. Чістілін Д. До питання теорії суспільного розвитку: аспект самоорганізації (друга частина) // Економіка України. – 2002. – №3. – с. 52-64
315. Чумаченко М. Г. Нові рішення сучасних проблем регіоналістики / М.Г. Чумаченко. // Економіка України, 2003. – №2 – с.88–90
316. Чумаченко Н. Г. Экономика региона: теоретические основы, функциональная деятельность. / Н.Г. Чумаченко. / НАН Украины и др.. - [Препр.]. – Донецк, 1995. – 52 с.
317. Чухно А. А. Твори: у 3-х т. Т.2: Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика. / А.А. Чухно. – К.: Знання, 2008. – 712 с.
318. Чухрай Н. І. Організаційно-управлінські інновації в економіці, що спирається на знання // Інновації: проблеми науки і практики: Монографія. / Н.І. Чухрай. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – С. 107-133.
319. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове та логістичне забезпечення: Монографія. / Н.І. Чухрай. – Львів: „Львів. Політехніка”, 2002. – 316 с.
320. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки. / Л. А. Швайка. - К.:

Знання, 2006. - 435 с.

321. Шевчук Л. Т. Розміщення продуктивних сил. / Л.Т. Шевчук. – Львів: Видав. Центр ЛНУ ім.І. Франка, 2001. – 150 с.

322. Шерешева М. Ю. Межорганизационные сети в системе форм функционирования современных отраслевых рынков. Автореф. дис. докт. экон. наук 08.00.01 / М.Ю. Шерешева. / Московский государственный университет имени М.В.Ломоносова. – Москва, 2007. – 49 с.

323. Шинсток Г. Механика и логика региональных инновационных систем. / Г. Шинсток. – [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.innosys.spb.ru/?id=740>.

324. Шипуліна Ю. Потенціал інноваційного розвитку регіону: сутність, структура, підходи до оцінки. / Ю.С. Шипуліна, В.І. Тарановський. // Механізм регулювання економіки. – 2010. – №3, т.2. – с. 250-261

325. Шишкин С. Н. Пути совершенствования правового обеспечения государственного регулирования экономики / С.Н. Шишкин // Государство и право. – 2012. – № 4. – С. 74–83.

326. Шиян Н. І. Державне регулювання економіки. / Н.І. Шиян. – Х.: ТОВ «Вид-во «Формат Плюс»», 2008. – 384 с., с. 49

327. Шнипер, Р. И. Регион: экономические методы управления / Р. И. Шнипер. – новосибирск: наука. Сибирское отделение, 1991. – 173 с.

328. Штайльманн К. Новая философия бизнеса (в 3-х томах). Том I. Реформы, революции, трансформации... Размышления делового человека / К. Штайльманн – Москва-Берлин: МГУ, факультет психологии; Русско-германский Центр психологии и социологии предпринимательства, бизнеса и менеджмента; Московский Издательский Дом, 1998. – 403 с.

329. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія / Й. Шумпетер. – М.: Економіка, 1995. – 540 с.

330. Шумпетер Й. Теория экономического развития: исследования предпринимательской прибыли, капитала, кредита и цикла конъюнктуры : [пер. с англ.] / Й. Шумпетер. – М. : Прогрес, 1982. – 455 с.

331. Экономика предприятия / Под общ. ред. д.э.н., проф. Л.Г. Мельника. –

Сумы: ИТД «Университетская книга», 2002. – 632 с.

332. Экономика. / Под ред. доц. А.С. Булатова. – М.: Изд-во БЕК, 1995. – 632 с.

333. Экономическая теория / Под ред. А.И. Добрынина, Л.С. Тарасевича, 3-е изд. – СПб: Изд. СПбГУЭФ, Изд. «Питер», 2000. – с. 544.

334. Эксперт – инновации. Сборник аналитических материалов. – М.: РА «Эксперт», 2011. – 46 с.

335. Янсен Ф. Эпоха инноваций. / Ф. Янсен. – М.: Инфра-М, 2002. – XII, 308 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Морфологічний аналіз підходів до визначення категорії «інновація»

Підхід	Визначення	Автор, літературне джерело	
Об'єктний	Об'єктно-новаторський	Новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери	
		Закон України «Про інноваційну діяльність» [250, С. 26]	
		А. Гриньов [126, С.46]	
	Об'єктно-новаторський	об'єкт, впроваджений у виробництво в результаті проведення наукового дослідження або зробленого відкриття, якісно відмінний від попереднього аналога; характеризується більш високим технологічним рівнем, новими споживчими якостями продукції. Поняття застосовується до всіх нововведень (у виробничій, організаційній, фінансовій, науково-дослідній та інших сферах), до будь-яких вдосконалень, що забезпечують економію витрат чи навіть створюють умови для такої економії.	Й. Шумпетер [330, С. 29]
	Об'єктно-новаторський	Нова науково-організаційна комбінація виробничих чинників, мотивована підприємницьким духом; у внутрішній логіці нововведень – новий момент динамізації економічного розвитку	В. Гриньова, В. Власенко [128, с. 31]
	Об'єктно-результативний	Реалізований на ринку результат, отриманий від вкладення капіталу в новий продукт або операцію (технологію, процес)	С. Ілляшенко [158, с.18-19]
	Об'єктно-результативний	Кінцевий результат діяльності по створенню і використанню нововведень, втілених у вигляді вдосконалених чи нових товарів (виробів чи послуг), технологій їх виробництва, методів управління на всіх стадіях виробництва і збуту товарів, що сприяють розвитку і підвищенню ефективності функціонування підприємств, які їх використовують.	Р. Фатхутдінов [301, С. 45]
	Об'єктно-результативний	Кінцевий результат впровадження новини з метою зміни об'єкта управління та отримання економічного, соціального, екологічного, науково-технічного або іншого виду ефекту.	Керівництво Фраскаті [16, С. 30]
	Об'єктно-результативний	Кінцевий результат інноваційної діяльності, що отримав втілення у вигляді нового або вдосконаленого продукту, впровадженого на ринку, нового або вдосконаленого технологічного процесу, що використовується в практичній діяльності, або в новому підході до соціальних послуг	Ільєнкова С. Д., Гохберг Л. М., Ягудін С. Ю. [156, С.12-13]
	Об'єктно-результативний	З моменту прийняття до розповсюдження новина набуває нової якості і стає інновацією. Новиною може бути новий порядок, новий метод, винахід.	ОЕСР [9, с.15]
	Об'єктно-результативний	Перше практичне застосування нового науково-технічного (технологічного), організаційно-економічного, виробничого чи іншого рішення.	

Підхід		Визначення	Автор, літературне джерело
Об'єктний	Об'єктно-результативний	Сукупність технічних, виробничих і комерційних заходів, що приводять до появи на ринку нових і покращених процесів та обладнання.	Ф. Ніксон [222, с.13]
		Перетворення потенційного науково-технічного прогресу в реальний, що втілюється у нових продуктах, технологіях, послугах	С. Зверев [152, с. 36]
		кінцевий результат інноваційної діяльності, втілений у вигляді нового або вдосконаленого продукту чи технологічного процесу, який використовується в практичній діяльності або в новому підході до соціальних послуг	Л. Гокберг [276, с. 36]
Процесний		Процес, в якому винахід або ідея набувають економічного змісту	Б. Твіст [285, С. 29]
		Використання у тій чи іншій сфері діяльності суспільства результатів інтелектуальної (науково-технічної) діяльності, що спрямовані на вдосконалення процесу діяльності або його результатів.	І. Глущенко [89, С. 9]
		Розвиток технології, техніки, управління на стадіях їх зародження, освоєння, дифузії на інших об'єктах.	А. Прігожин [246, с.72]
		Суто теоретичний процес, пов'язаний із розробленням оригінальних, невідомих раніше авторові чи певній організації рішень	Л. Тілтон [39, с.33]
		Такий суспільний-технічний-економічний процес, який через практичне використання ідей і винаходів приводить до створення кращих за своїми властивостями виробів, технологій, і у випадку, якщо вона орієнтується на економічну вигоду, прибуток, поява інновації на ринку може забезпечити додатковий прибуток	Б. Санто [268, с. 29]
		Комплексний процес створення, розповсюдження та використання нової ідеї, яка сприяє підвищенню ефективності роботи підприємства. При цьому інновація це не просто об'єкт, впроваджений у виробництво, а об'єкт, успішно впроваджений та прибутковий, а також такий, що якісно відрізняється від попереднього аналогу.	С. Вовканіч [80, с.45]
		Такий процес або результат процесу, в якому: використовується частково або повністю охороноспроможними результати інтелектуальної діяльності; і / або забезпечується випуск патентоспроможної продукції; і / або забезпечується випуск товарів і / або послуг, за своєю якістю відповідають світовому рівню або перевищують його; досягається висока економічна ефективність у виробництві або споживанні продукту	Г. Ковальов [170, с.13]

Додаток Б

Характеристика базових теорій і концепцій інноваційного розвитку (ІР)

Група концепцій	Теорія (концепція)	Зміст теоретичного (концептуального) підходу	Ключові фактори інноваційного розвитку	Автор, літ. джерело
Лінійні теорії й концепції	Теорія промислових циклів	Інноваційні процеси прямо обумовлюються потребами відновлення основного капіталу, компенсації зносу або в результаті дії інших факторів, прямо і безпосередньо маючих відношення до циклічних трансформацій системи суспільного виробництва	Основний капітал	М. Туган-Барановський [291, 292], Н. Кондратьєв [177], С. Кузнець [21], К. Фрімен [11]
			Інвестиції	
	Підприємницька теорія	Інноваційні рішення визначаються пошуком нових можливостей формування конкурентних переваг, що на власний розсуд і ризик здійснюються підприємцем-новатором	Науково-технічний прогрес (НТП)	Й. Шумпетер [329, 330], М. Портер [243, 244], А. Чендлер [310], А. Гриньов [126]
			Ринковий попит	
			Підприємницькі здібності	
	Ринкова теорія («виклик попиту»)	Інноваційна активність покликана задовольнити на конкурентній основі ринковий попит шляхом випереджувального відносно конкурентів впровадження нововведень у різних господарських сферах	Динаміка НТП	М. Портер [243, 244], Р. Фатхутдінов [300, 301]
			Підприємницькі здібності	
			Конкурентні позиції підприємства	
	Науково-технологічна теорія	Динаміка інноваційних процесів обумовлюється виникненням можливостей для удосконалення виробничо-технологічної бази господарювання в ході науково-технічного прогресу	Сприйнятливість до змін	Р. Солоу [36, 37], Бернал Д. [60] Твісс Б. [285], Н. Розенберг [33]
			Динаміка НТП	
Інфраструктура ІР				
Виробничі можливості підприємств				
Інтелектуальна теорія («економіка знання»)	Інноваційний розвиток являє собою сферу впровадження інтелектуального надбання суспільства, сформованого як в ході НТП, так і в результаті активної комунікаційно-інформаційної взаємодії	Фінансове забезпечення ІР	І. Валлерстайн [41], В. Геєць [87]	
		НТП		
		Інфраструктура суспільних комунікацій		
		Сприйнятливість до змін		
			Динаміка НТП	

Група концепцій	Теорія (концепція)	Зміст теоретичного (концептуального) підходу	Ключові фактори інноваційного розвитку	Автор, літ. джерело
Лінійні теорії й концепції	Неокласичная теорія ендогенного зростання	Джерелом розширення можливостей для впровадження інновацій виступає отримання та накопичення нового знання, що знаходить втілення у збільшенні суспільного людського капіталу	НТП	П. Ромер [32], Р. Лукас [22]
			Інфраструктура суспільних комунікацій	
			Сприйнятливність до змін	
	Теорія технологічних революцій	Інноваційне виникнення нових технологій та виробництв пов'язано із змінами синергетичної пов'язаності існуючих галузей та об'єктів інфраструктури	НТП	К. Перес [27]
			Виробничі можливості підприємств	
			Виробнича інфраструктура	
Теорія технологічних укладів	Інноваційний розвиток супроводжує зміни цілісних суспільних комплексів технологічно споріднених виробництв	Архітектура господарських зв'язків	Д. Львов [199]	
		НТП		
		Виробнича структура економіки		
Нелінійні теорії й концепції	Теорія динамічного розвитку	Динаміка ІР визначається унікальністю сполучення суб'єктивних факторів, пов'язаних із унікальним сполученням інтересів суб'єктів інноваційного процесу	Виробнича інфраструктура	Р. Нельсон [24, 25], С. Уінтер [24]
			НТП	
			Сприйнятливність до змін	
			Виробничі можливості підприємств	
	«Сполучена» («coupling») теорія нововведень	Інноваційна динаміка є відображенням різних комбінацій ринкових потреб та технологічних можливостей (розірваних за етапами інноваційного процесу)	Організаційна культура підприємства	Янсен Ф. [335]
			НТП	
			Інфраструктура НТП	
			Інфраструктура ІР	
	Кластерний підхід	Інноваційний розвиток відбувається в рамках колективного вибору, який здійснюють взаємопов'язані суб'єкти певного інтеграційного угруповання (кластеру)	Сприйнятливність до змін	А. Кляйнкнехт [19], С. Кетельс [18], М. Кизим [169, 170]
			НТП	
			Архітектура господарських зв'язків	
			Ринкова інфраструктура	
			Конкурентна стратегія	

Група концепцій	Теорія (концепція)	Зміст теоретичного (концептуального) підходу	Ключові фактори інноваційного розвитку	Автор, літ. джерело
Нелінійні теорії й концепції	Інтеграційна теорія	Вибір інновацій здійснюється під впливом як унікальних параметрів конкретних нововведень, так і в контексті (з урахуванням вимог збереження) системи господарських зв'язків підприємства із суб'єктами його оточення	Інфраструктура інвестування Стан фінансового ринку Сприйнятливність до змін Конкурентна стратегія	Р. Нуреев [225], А. Пилипенко [233], С. Рекорд [255]
	Системний інституціональний підхід (концепція національних інноваційних систем)	Динаміка інноваційного розвитку має унікальний характер, зумовлений в межах національної економіки траєкторією розвитку інновацій, які визначаються соціальними умовами, в яких працюють різні економічні агенти	НТП Виробнича структура економіки Сприйнятливність до змін Інституціональна структура економіки	Б. Коріат [41], О. Вайнштейн [41], П. Петіт [28], П. Бубенко [70], В. Дементьев [135]

Додаток В

Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності (викладено за [129])

Сфера інноваційної діяльності	Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності, за рівнями управлінського регулювання			
	національний	галузевий	регіональний	корпоративно-підприємницький
Фундаментальні та прикладні наукові дослідження	Визначення державних пріоритетів науково-технічного розвитку (НТР). Упорядкування системи освітніх та науково-дослідних установ. Податкове стимулювання недержавних інвестицій у наукові дослідження (НД). Державне фінансування наукових досліджень (фундаментальних і прикладних). Видання та поширення загальнодержавних фахових наукових видань.	Розробка та реалізація галузевих програм НТР. Фінансування діяльності галузевих науково-дослідних установ (НДУ). Організаційно-методична підтримка коопераційних та інтеграційних зв'язків суб'єктів господарювання та галузевих НДУ. Фінансування видання та поширення галузевих фахових наукових видань.	Визначення регіональних пріоритетів НТР. Фінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів НД, спрямованих на вирішення регіональних проблем. Організаційно-методична підтримка коопераційних зв'язків підприємств та НДУ в межах регіону.	Фінансування прикладних НД. Створення та утримання власної дослідницької та дослідно-конструкторської бази (ДКБ). Налагодження коопераційного співробітництва із науково-дослідними установами, надання у користування науковцям об'єктів власної ДКБ.
Формування сприятливого соціокультурного середовища ІД	Формування належної системи соціального партнерства між учасниками циклу «наука-техніка-виробництво». Розробка та реалізація загальнодержавних просвітницьких програм.	Стимулювання розвитку програм і проектів підвищення соціальної відповідальності підприємців. Розробка галузевих кодексів та норм підприємницької етики.	Стимулювання розвитку регіональних програм і проектів підвищення соціальної відповідальності підприємців. Залучення підприємців до участі у регіональних програмах розвитку	Розробка та реалізація програм розвитку корпоративної культури, сприятливої до цілей інноваційної активності. Впровадження кодексів підприємницької етики
Формування інфраструктури науково-дослідної діяльності	Фінансування видання та поширення загальнодержавних фахових наукових видань. Податкове стимулювання заходів із науково-інформаційного обміну. Формування системи обліку та захисту об'єктів інтелектуальної власності. Формування системи державних стандартів і норм якості, технічних вимог та умов	Формування галузевої системи обміну науково-технічною інформацією. Організація, методична підтримка патентної роботи на підприємствах та в установах галузі. Формування системи галузевих стандартів і норм якості, технічних вимог та умов	Реалізація заходів із забезпечення захисту прав інтелектуальної власності на території регіону. Формування системи регіональних стандартів і норм якості, технічних регламентів, умов та вимог	Організація патентної роботи на підприємстві. Формування системи корпоративних стандартів і норм якості. Впровадження гнучкого механізму мотивації персоналу за участь у заходах із підготовки раціоналізаторських пропозицій та винаходів.

Продовження дод. В

Сфера інноваційної діяльності	Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності, за рівнями управлінського регулювання			
	національний	галузевий	регіональний	корпоративно-підприємницький
Формування інфраструктури інноваційно-інвестиційної діяльності	Розбудова системи технічного регулювання фінансового ринку. Формування системи реєстрації прав власності на матеріальні та нематеріальні об'єкти. Організаційно-методична підтримка саморегульованих професійних та громадських організацій та об'єднань. Антимонопольне регулювання. Технічне регулювання ринків фінансових послуг.	Організаційно-методична підтримка діяльності галузевих саморегульованих організацій. Формування галузевої системи обміну науково-технічною інформацією. Антимонопольне регулювання.	Організаційно-методична підтримка діяльності регіональних саморегульованих організацій. Антимонопольне регулювання.	Розробка та реалізація емісійної та дивідендної політики. Впровадження кодексів корпоративного управління. Формування та реалізація комунікативної політики взаємодії підприємства із зовнішніми контактними аудиторіями.
Трансфер знань	Фінансування видання та поширення загальнодержавних фахових наукових видань. Податкове стимулювання заходів із підвищення кваліфікації персоналу. Розробка та реалізація загальнодержавних просвітницьких програм.	Фінансування видання та поширення галузевих фахових наукових видань. Формування системи галузевих стандартів і норм якості, технічних вимог та умов. Розробка та реалізація галузевих програм перепідготовки кадрів	Формування системи регіональних стандартів і норм якості, технічних регламентів, умов та вимог. Розробка та реалізація регіональних програм перепідготовки кадрів	Розробка та впровадження корпоративних програм розвитку персоналу, професійної орієнтації та соціальної адаптації працівників у колективі, програм навчання персоналу.
Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств	Визначення державних пріоритетів та розробка програм соціально-економічного розвитку. Податкове стимулювання розробки та реалізації програм ресурсозбереження, перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу. Управління державними корпоративними правами.	Визначення галузевих пріоритетів та розробка програм соціально-економічного та науково-технічного розвитку. Управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах. Антимонопольне регулювання. Передача державного майна в оренду.	Визначення регіональних пріоритетів та розробка програм соціально-економічного розвитку. Управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах. Антимонопольне регулювання.	Стратегічне планування діяльності підприємства. Формування інноваційної політики. Розробка та реалізація програм ресурсозбереження. Розробка та реалізація програм перепідготовки персоналу.

Продовження дод. В

Сфера інноваційної діяльності	Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності, за рівнями управлінського регулювання			
	національний	галузевий	регіональний	корпоративно-підприємницький
-//-	Антимонопольне регулювання. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Регулювання амортизаційної політики. Передача державного майна в оренду.	Організаційно-методична підтримка коопераційних та інтеграційних зв'язків суб'єктів господарювання	Податкове стимулювання розробки та реалізації програм ресурсозбереження, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Передача комунального майна в оренду.	Удосконалення логістики і ресурсного забезпечення виробництва. Оптимізація загрузки виробничих потужностей. Удосконалення маркетингової діяльності
Генерація, відбір та впровадження інновацій	Визначення державних пріоритетів науково-технічного розвитку. Формування системи науково-технічної експертизи інноваційних проектів. Організація та фінансування загальнодержавних заходів із науково-інформаційного обміну.	Організаційно-методична підтримка функціонування галузевої системи експертизи інноваційних проектів. Організація та фінансування галузевих заходів із науково-інформаційного обміну.	Організація та фінансування загальнодержавних заходів із науково-інформаційного обміну.	Формування корпоративного мотиваційного механізму стимулювання сприйняття персоналом інноваційних змін. Формування корпоративної культури акціонерного товариства, сприятливої до сприйняття інноваційних змін
Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей	Фінансування закупівель товарів та послуг для задоволення загальнодержавних потреб. Антимонопольне регулювання. Розміщення державних замовлень на виробництво суспільно значущих товарів та послуг. Встановлення та забезпечення дотримання обов'язкових соціальних норм і стандартів.	Стимулювання розвитку вертикальних та горизонтальних інтеграційних процесів в галузі. Організаційно-методична підтримка діяльності галузевих саморегулювальних організацій. Антимонопольне регулювання. Розміщення державних замовлень на виробництво суспільно значущих товарів та послуг.	Антимонопольне регулювання. Розміщення державних замовлень на виробництво суспільно значущих товарів та послуг. Встановлення та забезпечення дотримання обов'язкових соціальних норм і стандартів.	Проведення маркетингових досліджень та планування маркетингової діяльності. Формування системи корпоративних стандартів і норм якості. Удосконалення маркетингової діяльності, цінової політики, розвиток збутових каналів

Продовження дод. В

Сфера інноваційної діяльності	Інструменти та важелі стимулювання інноваційної активності, за рівнями управлінського регулювання			
	національний	галузевий	регіональний	корпоративно-підприємницький
Фінансування наукової діяльності інноваційно-інвестиційного розвитку	Пряме державне фінансування наукових досліджень. М'яке кредитування. Надання податкові концесії. Надання прямих та опосередкованих державних гарантій банкам. Участь у капіталі спільних підприємств	Виділення прямих дотацій та субсидій. М'яке кредитування. Податкові концесії. Надання прямих та опосередкованих гарантій банкам. Участь у капіталі спільних підприємств	Виділення прямих дотацій та субсидій. М'яке кредитування. Надання податкових концесії. Надання прямих та опосередкованих гарантій банкам. Участь у капіталі спільних підприємств	Фінансування наукових досліджень та дослідно-конструкторських робіт. Розробка та реалізація емісійної та дивідендної політики.
Поява та кластеризація підприємців-новаторів	Організаційно-методична підтримка діяльності саморегульованих професійних та громадських організацій та об'єднань.	Організаційно-методична підтримка діяльності галузевих саморегульованих організацій підприємців.	Організаційно-методична підтримка діяльності регіональних саморегульованих організацій підприємців.	Формування корпоративної культури, сприятливої щодо здійснення громадських зв'язків із зовнішніми контактними аудиторіями

Додаток Д

Характеристика альтернативних підходів до розкриття сутності та змісту державного регулювання економіки (ДРЕ)

Назва підходу	Характеристика підходу	Автор, літ. джерело
Функціонально-структурний	система взаємозалежних і взаємообумовлених рухів і дій, а структурний його зміст як сукупність форм, методів та інструментів, що реалізують регулюючу функцію держави	А. Мішина [215]
	ДРЕ можна розглядати з теоретичного і практичного погляду. З теоретичного погляду ДРЕ - це система знань про сутність, закономірності дії та правила застосування типових методів та засобів впливу держави на хід соціально-економічного розвитку, спрямованих на досягнення цілей державної економічної політики. З практичного погляду ДРЕ - це сфера діяльності держави для цілеспрямованого впливу на поведінку учасників ринкових відносин з метою забезпечення пріоритетів державної економічної політики.	С. Чистов [312, с.24-25]
	Ототожнює державне управління економікою з прямим, безпосереднім впливом на підпорядкованих державі на основі державної форми власності суб'єктів господарювання. Тому керівництво, як одна із функцій управління, і передбачає прямий вплив на зміст діяльності керованих шляхом визначення основних поточних завдань і напрямів у рамках плану.	Б. Лазарев [190, с.160]
	Через керівництво здійснюється безпосередній зв'язок між суб'єктом і об'єктом управління, тобто між державою і підпорядкованими їй підприємствами.	В. Опришко [227, с.47]
	ДРЕ пов'язується із встановленням та застосуванням державними органами правил, спрямованих на коригування економічної діяльності фізичних та юридичних осіб, що підтримується можливістю застосування правових санкцій при їх порушенні	Ю. Крупка [185, с.33]
	Діяльність держави щодо створення правових, економічних і соціальних передумов, необхідних для функціонування економічного механізму згідно з цілями й пріоритетами державної економічної політики.	А. Стельмащук [278]
Інституціональний	ДРЕ в умовах ринкового господарства – система типових заходів законодавчого, виконавчого та контролюючого характеру, здійснюваних уповноваженими державними установами та громадськими організаціями з метою стабілізації та пристосування соціально-економічної системи до умов, що змінюються	А. Булатов [332, с.261]
	Комплекс економічних і політичних заходів, які здійснюють державні органи з метою координації економічних процесів, спрямованих на підтримку оптимальних пропорцій суспільного виробництва і запобігання в ньому кризовим ситуаціям.	Д. Зухба, О. Зухба, М. Каптуренко [153]
	Комплекс основних форм і методів цілеспрямованого впливу державних установ і організацій на розвиток суспільного способу виробництва (у тому числі продуктивних сил, техніко-економічних, організаційно-економічних та соціально-економічних відносин) для його стабілізації та пристосування до умов, що змінюються	С. Мочерний [216, с.139]

Назва підходу	Характеристика підходу	Автор, літ. джерело
	Спосіб організації економічних відносин між державою і підприємствами, населенням, іншими країнами та міжнародними інституціями з метою стабілізації соціально-економічної ситуації в країні та створення передумов для економічного зростання	Піхняк Т.А. [234]
	Діяльність не тільки органів виконавчої, а й законодавчої та судової гілок влади	С. Шишкін [283, с.77–78]
	Діяльність держави в особі її органів, спрямована на реалізацію державної економічної політики.	Є. Губін, П. Лахно [244, с.397]
	Втручання державних органів влади за допомогою різних методів та інструментів у розвиток основних економічних процесів з метою забезпечення позитивних соціально-економічних результатів.	В. Гриньова, М. Новикова [127],
Діалектичний	Виражає відносини суб'єктів, що утворюють цілісну систему, яка включає органи державної влади, учасників господарської діяльності та зовнішнє середовище у формі потреб, інтересів і цілей суб'єктів економічної діяльності.	Ю. Трещевський [289]
	Діяльність органів влади щодо впливу їх на процес суспільного відтворення з метою досягнення суспільно корисних результатів	В. Орешин [229, с14]
	Цілеспрямований вплив держави на мікро- та макроекономічні процеси розвитку економіки з метою підтримки її стабільності або зміни у потрібному суспільству напрямку.	А. Нестерова [221, с.7]
	Процес цілеспрямованого впливу на підприємство, тобто на створення нових вартостей, а також виробництво і використання ВВП. І входить цей процес до кола інтересів винятково держави як керівної системи в суспільстві.	В. Братишко [64, с.72]
	Заснована на законодавстві одна з форм державного впливу на економіку шляхом встановлення та застосування державними органами правил, націлених на коригування економічної діяльності фізичних і юридичних осіб, що підтримується можливістю застосування правових санкцій при їх порушенні	Н. Саніах-метова [267]
	Участь держави у господарчій діяльності як суб'єкт, який організовує систему з метою захисту інтересів громадян та забезпечення їх добробуту.	Ю. Старілов [124, с.123]
	Якщо управління є будь-який вплив суб'єкта (активної сторони) на об'єкт (пасивну сторону), що здійснюється з метою направити його дії бажаним для суб'єкта чином, то регулювання покликане здійснювати коригування, налаштування діяльності економічного об'єкта, що направляється управлінням у цілому	Б. Райзберг [72, с. 36].
	Вплив держави на відтворювальні процеси в економіці відповідними засобами з метою зорієнтувати суб'єктів господарювання і окремих громадян на досягнення цілей і пріоритетів державної політики суспільного розвитку.	Д. Стеченко [281]
	Сфера діяльності органів державної влади щодо цілеспрямованого впливу на поведінку суб'єктів господарювання шляхом застосування різноманітних методів і засобів. Тобто, ДРЕ можна розглядати як функцію державного управління економікою, як інструмент реалізації економічної політики.	Л. Швайка [320]

Додаток Ж

Принципи державного регулювання економіки

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Цілеспрямованість, погодженість і обґрунтованість усіх дій у системі ДРЕ	Процес державного регулювання має бути спрямований на досягнення поставлених цілей і вирішення щоденних завдань. Проте необхідно забезпечити узгодження всіх дій у системі на основі використання механізму ДРЕ, а також обґрунтованість прийнятих рішень	
Відповідальність за прийняття рішень і кінцеві результати	У процесі ДРЕ мають бути визначені відповідальні виконавці, що за наявності визначених повноважень повинні відповідати за результати.	
Високий професіоналізм суб'єктів ДРЕ	ґрунтується на твердженні, що кадрове забезпечення має формуватися, виходячи з відповідності професійних якостей державних службовців займаним посадам, в результаті чого забезпечить ефективність ДРЕ	[127]
Ефективне використання ресурсів	Забезпечення відповідності сукупності ресурсів, що використовуються в економіці, отриманим результатам.	
Пріоритетність розв'язуваних проблем	Раціональне використання ресурсів можливе на основі концентрації потенціалу ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку економіки.	
Орієнтованість на забезпечення економічного розвитку та, на його основі, соціального благополуччя для всього населення країни	Основною метою функціонування системи ДРЕ є економічний розвиток і соціального благополуччя для всього населення країни	
Мінімальне втручання державних органів у економічні процеси	Делегуються тільки ті функції, які не можуть бути забезпечені безпосередніми суб'єктами ринкових відносин та ринковим саморегулюванням	
Надання переваги методам, спрямованим на економічне забезпечення стимулювання людського вибору над адміністративними методами силового примусу	На основі встановлення обов'язків, заборон, обмежень, покарань	[311]
Врахування впливу окремих методів регулювання на системні зміни розвитку соціально-економічних процесів	З урахуванням тісних взаємозв'язків ринку капіталу, фінансів, товарів, праці та інших на базі формування необхідних економічних регуляторів і нормативів, методичної бази та відповідних державних органів	

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Комплексний підхід до застосування методів та засобів державного регулювання	Передбачення їхнього різнобічного впливу, позитивних і негативних наслідків для держави, суспільства і природи	[311]
Адекватність	Відповідність системи державних регуляторів економіки сучасному етапу соціально-економічному розвитку країни	[288]
Комплексність	Системний підхід до вирішення соціальних, економічних, екологічних, зовнішньоекономічних та інших проблем	
Постійність	Використання стратегічних, поточних та оперативних засобів	
Ефективність	Забезпечення економічних інтересів держави, власника підприємства, трудового колективу, окремого працівника	
Науковість	Наукове обґрунтування взаємозв'язку дії засобів державного регулювання та ринкового саморегулювання	
Принцип пріоритету права над економікою	Під впливом законодавчого регулювання через встановлення відповідних законів трудова та загальнонародна власність трансформуються у приватну, приватно-колективну підприємницьку власність, здійснюються процеси роздержавлення, приватизації, формується клас підприємців і розширюються приватне підприємництво	[281]
Принцип ефективності	Державне регулювання має передбачати кінцевий економічний ефект за допомогою здійснення раціональної політики і виправлення негативних елементів ринку, як монополія та циклічність	
Принцип справедливості	Держава за допомогою прогресивного оподаткування, запровадження політики підтримки доходів, страхування безробітних має корегувати систему перерозподілом з метою встановлення певної справедливості засад.	
Принцип стабільності	Забезпечує необхідний вплив на економіку з метою вирівнювання підйомів і нівелювання спадів ділового циклу, стримування безробіття, підтримки економічного розвитку.	
Принцип системності державного впливу	Передбачає комплексний, системний підхід до розв'язання економічних, соціальних, екологічних, зовнішньоекономічних та інших проблем	
Принцип адекватності	Потребує, щоб система державних регуляторів економіки та засоби їх застосування відображали реалії сучасного етапу соціально-економічного розвитку і політичної надбудови України як незалежної держави, а також оцінку загальної політичної та економічної ситуації.	

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Принцип оптимального поєднання адміністративно-правових та економічних важелів	Адміністративні методи мають гарантувати формування оптимальної відтворювальної структури. Економічні важелі застосовуються з метою стимулювання ефективного використання ресурсів, виробничої та інвестиційної діяльності, розв'язання соціальних проблем	[281]
Принцип поступовості та етапності	Доцільність і масштаби державного регулювання при розв'язанні національних, регіональних і галузевих проблем визначають необхідність урахування економії часу як умову найшвидшого розв'язання нагальних завдань.	
Принцип забезпечення єдності стратегічного і поточного державного регулювання та його оперативності	Мета його – зберегти економічний і соціальний стратегічні курси держави, закладені у програмі реформ, а також національні, цільові, комплексні та інші програми. З метою дотримання стратегічного курсу держава формує і контролює перелік ресурсів стратегічно важливого значення.	
Дотримання вимоги матеріально-фінансової збалансованості	Мета – забезпечення ресурсного потенціалу суспільства, регулювання фінансових потоків	
Наукової обґрунтованості	Врахування вимог об'єктивних економічних законів, реалій економічного, політичного і соціального життя суспільства, національних особливостей	[137]
Погодження інтересів	ДРЕ має бути механізмом погодження інтересів різних суб'єктів економіки: загальнодержавних, регіональних, групових (підприємців, робітників, споживачів, виробників тощо)	
Системності обумовлений функціонуванням національної економіки як великої складної системи, що включає різні рівні й елементи	ДРЕ, охоплюючи різні об'єкти, має виходити із системних засад у вирішенні економічних, соціальних, зовнішньоекономічних, науково-технічних, культурних, екологічних та інших проблем	
Цілеспрямованості	Державне регулювання має спрямовуватися на досягнення конкретних цілей	
Пріоритетності	Виділення основних соціально-економічних проблем розвитку країни, на вирішенні яких державі належить зосередити свої зусилля (через обмеженість наявних державних ресурсів — фінансових, матеріальних, трудових, інформаційних і т. ін.)	
Комплексності	Необхідність використання державою всього арсеналу засобів та інструментів, що є в її розпорядженні (правових, економічних, адміністративних, прямих, непрямих, неформальних тощо)	

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Адаптації	Державне регулювання має ґрунтуватися на безперервному аналізі результатів оперативної оцінки й коригуванні впливу держави на соціально-економічні процеси залежно від внутрішніх чи зовнішніх умов розвитку країни	[137]
Мінімальної достатності	Держава повинна виконувати тільки ті функції, які не може забезпечити ринок; функції державного управління мають певним чином розподілятися — на вищих його рівнях належить вирішувати ті проблеми, які не можуть бути з'ясовані на нижчих	
Ефективності	Організаційно-правове забезпечення ДРЕ — управління економікою зобов'язані здійснювати спеціальні органи державної влади й управління з чітко визначеними правами, компетенцією та обов'язками	
Економіко-організаційне забезпечення ДРЕ	Держава повинна використовувати важелі (форми, методи, інструменти), адекватні цілям і ситуаціям, що склалися; порівнянність витрат (на утримання державного управлінського апарату) та результатів державного втручання в економіку	
Доцільність	Обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючих проблем	[225]
Адекватність	Відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючих проблем та ринковим вимогам з урахуванням всіх прийнятих альтернатив	
Ефективність	Забезпечення максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних утрат ресурсів суб'єктами господарювання, громадян, держави	
Збалансованість	Забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян, держави	
Передбачуваність	Послідовність регуляторної діяльності, відповідність її цілям державної політики	
Наукової обґрунтованості	Врахування закономірностей розвитку природи і суспільства, законів мислення, системи об'єктивних економічних законів, застосування наукових підходів і методів моделювання, національних особливостей	[326]
Системності	Розгляд державного регулювання, як системи, сукупності взаємопов'язаних елементів, що дозволяє при постановці цілей всебічно враховувати фактори і спрямовувати регулювання на досягнення поставлених цілей	

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Єдності теорії та практики регулювання	Регулюючі дії відповідають як логіці, принципам і методам регулювання, так і вирішують конкретні практичні завдання	[326]
Ранжування за ступенем важливості та рівнями управління	З метою використання обмежених ресурсів та вирішення найбільш важливих проблем та оптимального розподілу функцій державного регулювання між державою та її органами	
Ефективності	Націлює на отримання вигод від здійснення регулюючих засобів та вибір найбільш ефективного рішення з усіх можливих альтернатив досягнення поставленої мети	
Принципи, на яких повинні ґрунтуватися розробка і впровадження системи ДРЕ	Безпосередньо пов'язані із завданнями економічної політики: народногосподарської стабілізації, економічного зростання, раціональних структурних зрушень, розподілу і перерозподілу доходу й капіталу, а також із специфікою об'єкта регулювання.	
Принцип розумної достатності	Державі підпорядковуються тільки ті функції, які не можуть виконуватись іншими ланками господарської системи внаслідок їх обмеженої компетенції та недостатніх ресурсів	[320]
Принцип поступовості	Командно-адміністративні методи регулювання замінюються правовими та економічними в міру створення об'єктивних умов — демонополізації, приватизації, стабілізації тощо	
Принцип адекватності	Система державних регуляторів економіки повинна відображати реальний стан соціально-економічного розвитку	
Об'єктивність	Забезпечення дотримання в усіх процесах державного регулювання вимог об'єктивних закономірностей та реальних можливостей розвитку економічних систем	[62]
Універсальність	Можливість використання напрацювання науки державного регулювання (в т.ч. закономірності, принципи, теорії, концепції, ідеї, підходи, методи, прийоми) у всіх сферах і напрямках державно-управлінської діяльності	
Законність	Пріоритет закону, створення міцних правових засад у всіх основних сферах державного регулювання, чітке дотримання всіма суб'єктами цієї діяльності норм права, що зумовлює необхідність переважно законодавчого визначення основних цілей функцій, структур, процесів, принципів ДРЕ	
Достатність	Зарахування до сфери державного регулювання тільки тих напрямів господарювання, які не можуть забезпечуватись ринковими механізмами внаслідок їх неспроможності або недостатньої ефективності; означає, що перевагу слід надавати ринковим формам організації економіки, держава повинна втручатися лише в обмежені сфери і не конкурувати, а допомагати розвитку ринкових відносин і процесів	

Принципи	Зміст принципу	Літ. джерело
Випереджальний розвиток	Перехід системи державного регулювання від орієнтації на минуле (планування з огляду на досягнуте) до орієнтації на майбутнє; передбачає широке використання його суб'єктами сучасних наукових результатів, пошук оптимальних управлінських рішень, зосередження висококваліфікованих фахівців із належним рівнем підготовки у відповідних сферах діяльності, її спрямованість на соціально-економічні потреби суспільства та перспективи його розвитку	[62]
Поступовість розвитку	Необхідність поступової заміни адміністративних методів державного регулювання правовими та економічними, скорочення галузевих ієрархічних рівнів, зниження регламенту вальної ролі державного апарату в міру створення об'єктивних передумов розвитку ринкової економічної системи	

Додаток 3

**Характеристика сучасних напрямків наукових досліджень в сфері
визначення соціально-економічної сутності поняття «регіон»**

(узагальнено та адаптовано за [166, с.10-19])

Напрямок досліджень	Характеристика напрямку	Наукові завдання дослідження
Районний	Географічне тлумачення поняття «регіон» як певного «району», тобто території, яка сукупністю елементів, що її наповнюють, відрізняється від інших територій і позначається єдністю, зв'язком та цілісністю складових елементів	Визначення та дослідження об'єктивно існуючих районів, їхньої територіальної структури, внутрішніх зв'язків, кордонів і т.п.
Економіко-географічний	«Регіон» як територіально-цілісна частина країни, яка відрізняється певною своєрідністю природного середовища, що зумовлює тип, структуру економіки, можливості її участі в територіальному поділі праці	Визначення ролі та місця регіону в національній економіці, встановлення шляхів підвищення частки участі регіонального господарства в територіальному поділі праці
Регіонально-економічний	Сукупність економічних і соціальних факторів та явищ, які зумовлюють розвиток продуктивних сил і соціальних процесів у регіональній системі країни і в кожному регіоні	Всебічний аналіз економіки регіону, визначення збалансованості та пропорційності розвитку, виявлення взаємозв'язків між усіма їх компонентами
Регіонально-комплексний	Просторове поєднання продуктивних сил (за елементами суспільного відтворювального процесу), особливість якого полягає у визначенні індивідуальних відмінностей різних регіональних утворень	Вивчення специфічного для певного регіону просторового поєднання продуктивних сил, урахування природи відмінностей між регіонами
Адміністративний	Адміністративна ланка країни як територіально-спеціалізована й адміністративно окреслена частина національної економіки.	Дослідження особливостей природно- та економіко-географічного положення, наявної економічної структури і системи розселення, системи факторів обмеження виробничого потенціалу регіону
Територіально-виробничий	Ланка національної економіки, яка охоплює групу суміжних адміністративних одиниць, характеризується певною спеціалізацією в масштабі країни, комплексністю та пропорційністю розвитку всіх галузей економіки на основі суспільного поділу праці	Вивчення структури та закономірностей взаємодії елементів територіально-виробничих комплексів, розташованих у межах певних суміжних адміністративних одиниць (територій)
«Точковий»	Сукупність («сума» соціально-економічних суб'єктів, тим або іншим чином пов'язаних із економікою певної території	Аналіз пропорцій розвитку економіки регіону, визначення закономірностей взаємодії суб'єктів регіонального господарського комплексу

Продовження дод. 3

Напрямок досліджень	Характеристика напрямку	Наукові завдання дослідження
«Функціональний»	Підсистема національної економіки, що виконує певну цілісну сукупність функцій в межах певної території	Дослідження функціональних аспектів побудови регіонального управління економікою, визначення резервів підвищення ефективності управління територіальними господарськими комплексами
Соціально-економічний	Сполучення елементів демографічного, природного, виробничого, соціального, інфраструктурного та інституційного характеру, які цілеспрямовано функціонують на невеликій території	Вивчення широкого кола складових регіональної соціально-економічної системи, дослідження закономірностей усталеного (з урахуванням екологічних чинників) розвитку території
Проблемний (програмно-цільовий)	Система, що складається з елементів «Суспільство-Природа-Територія» («Суспільство-Економіка-Природа»), динамічна рівновага між якими визначає оптимальність розміщення продуктивних сил та усталеність розвитку території	Дослідження наявних або прогнозованих суперечностей суспільного розвитку, а також форм прояву цих суперечностей в господарському житті території. Розробка цільових комплексних програм подолання диспропорцій у розвитку та розміщені продуктивних сил регіону.
Агломерований	Скупчення безперервних систем розселення навколо одного певного пункту впливу. Агломеровані системи мають тенденцію до утворення лінійних скупчень, в яких розвиваються кордони не тільки між населеними пунктами, але й між системами, що тяжіють до різних центрів	Визначення ключових чинників агломерації розселення, встановлення закономірностей територіального розміщення продуктивних сил.
Політико-соціологічний	Сукупність груп мешканців певної території, спільність яких визначається однорідністю суспільних, соціально-економічних, екологічних та ін. інтересів, цілей і задач регіонального розвитку	Дослідження соціокультурних та політико-правових засад функціонування територіального об'єднання. Координація та досягнення пропорційності розвитку територіальної системи соціального партнерства.

Додаток К

Узагальнення соціально-економічної сутності поняття «регіон»

Морфологічна ознака	Визначення сутності поняття	Літературне джерело
Адміністративно-правова єдність території	складна соціально-економічна система, що має складні системні об'єкти й соціально-економічне поле; економіко-правовий елемент національного господарського комплексу України й глобальної економічної системи	Шевчук Л. [321, с.185]
	частина території держави, виділена за сукупністю різноманітних ознак в адміністративну одиницю, свідомо спрямовану та скоординовану для досягнення цілей суспільного розвитку і запобігання дії руйнівних або негативних зовнішніх сил	Чумаченко М. [316, с.14]
	найбільша адміністративно-територіальна одиниця субнаціонального рівня, яка має виборну владу, юридичну належність та власний бюджет	Поповкін В. [240, с.14]
	найбільша адміністративно-територіальна одиниця субнаціонального рівня, яка має виборну владу, юридичну незалежність та власний бюджет	У. Садова, Л. Семів. [265, с.14]
Єдність відтворювального процесу (розміщення продуктивних сил)	територіально-спеціалізована та адміністративно окреслена частина національної економіки, що визначається єдністю та цілісністю відтворювального процесу та управління	Мазур А. [201, с.45]
	велика територія країни з більш або менш однорідними природними умовами, а головним чином із характерною спрямо-ваністю розвитку продуктивних сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів із відповідною наявною і перспективною матеріально-технічною базою, виробничою та соціальною структурами	Некрасов М. [221, с.45]
	територіально спеціалізовану частину народного господарства країни, що характеризується єдністю й цілісністю відтворювального процесу	Добринін О. [141, с.34]
	політико-економічна категорія, сутнісною ознакою якої є здійснення у нерозривному зв'язку цілого ланцюга процесу відтворення суспільного продукту, робочої сили і природного середовища	Михасюк І., Побурка Я., Яцура В.В. [213, с.15]
Ідентичність суспільних і соціальних уявлень мешканців території	відособлена функціональна підсистема суспільства, в якій народжуються і проживають, працюють і ведуть господарство, формуються фізично та духовно, старіють і вмирають люди	Лукінов І. [195, с.7]
	сукупність соціальних груп людей, що проживають на певній території, діяльність яких свідомо спрямовується, координується для досягнення цілей суспільного розвитку; формальна складна організація, що має набір взаємопов'язаних цілей і задач, визначених потребами населення, його окремими соціальними групами, господарюючими суб'єктами і державою, та яка виступає у певній зовнішній формі, дотримується певних правил поведінки і діє в межах установленого порядку	Алаєв Є. [45, с.7]

Морфологічна ознака	Визначення сутності поняття	Літературне джерело
Ідентичність суспільних і соціальних уявлень мешканців території	продукт матеріальних сил, що несе культуру, в рамках якої традиційні цінності і значення, сучасні пристрасті і уявлення про майбутнє виставляються проти зовнішніх сил... контури регіонів змінюються в результаті як зовнішніх, так і внутрішніх ініціатив, а їх мешканці включаються в процес перетворення	Л. Романова [258, с.36]
	арена діяльності і взаємодії різних груп інтересів, які знаходяться між собою у відносинах політики, тобто кожен з яких має свій проект, власні цілі та уявлення про майбутнє регіонального простору та напрямок використання його ресурсів, між цими суб'єктами немає ієрархії та адміністративного взаємопідпорядкування	Левінтов А. [193, с.33]
Територіальна єдність природно-географічних, демографічних, економічних та інших ознак	система, елементами якої є центри мережі поселень, що утворюють внутрішню структуру регіону	Федан Р. [с.14]
	територія, що характеризується єдністю, взаємозалежністю складових елементів, цілісністю, причому ця цілісність – об'єктивна умова та закономірний результат даної території	Алаєв Є. [45, с.9]
	економічний район, який виділяється всередині країни своєю спеціалізацією та структурою господарства, природними і трудовими ресурсами, соціальними та економічними особливостями	Спіфанов А., Сало І. [149, с.39]
	частина території країни, яка характеризується комплексом притаманних їй природно-географічних, економічних, екологічних та інших ознак; регіон може збігатися з кордонами адміністративно-територіальної одиниці або об'єднувати кілька таких одиниць	Концепція державної регіональної політики [178, с.5]
Єдність інститут-ціонального та інфра-структурного забезпечення території	територіальне утворення на єдиному економічному полі, по своїй суті виконує посередницьку роль між макро- й мікроекономікою, забезпечуючи оптимальне функціонування всіх систем: економічних, соціальних, політичних, національних, у будь-якій частині простору, і, тим самим, у цілому на території держави	Добринін О., Тарасевич Л. [333, с.244]
	адміністративно-територіальна спільність, що характеризується єдністю й відносно високим рівнем розвитку виробничої, транспортної й соціальної інфраструктури з добре налагодженими, постійними трудовими й соціально-культурними зв'язками населення	І. Айзінова І., В. Націорковський [44, с.78]

Додаток Л

Методи, інструментарій та очікувані результати здійснення державної підтримки регіонального інноваційного розвитку (авторська розробка)

Методи державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Очікувані результати надання державної підтримки
Адміністративно-правові	Розробка нормативно-правового забезпечення регіонального інноваційного розвитку (PIР)	Визначення об'єктів державного регулювання, змісту регулювання, прав учасників, обсягів та порядку відповідальності юридичних і фізичних осіб за їх невиконання. Реалізація заходів із забезпечення захисту прав інтелектуальної власності на території регіону.
	Встановлення особливих правил і умов регулювання підприємницької діяльності для реалізації інноваційних проектів в межах певної території	Активізації інноваційно-інвестиційних процесів, збільшення обсягів інвестицій на основі формування особливого режиму реалізації підприємницьких проектів інноваційного характеру (вільних економічних зон, особливих інвестиційних режимів та ін.)
Адміністративно-правові	Антимонопольне регулювання та політика регіонального регулювання цін	Запобігання обмеженню вільної конкуренції на ринках інноваційної продукції, створення рівних умов для участі у ринковому суперництві для усіх суб'єктів господарювання
	Визначення регіональних пріоритетів інноваційного розвитку	Формування довгострокових орієнтирів здійснення в регіоні інноваційних заходів, спрямованих на підвищення якості життя населення
	Система регіональних замовлень і контрактів (у т.ч. – на підготовку та перепідготовку кадрів)	Стимулювання випуску інноваційної продукції (послуг), сприяння впровадженню інноваційних технологічних процесів виробництва. Розробка та реалізація регіональних програм перепідготовки кадрів
	Ліцензування, видача дозволів і квот	Обмеження використання небезпечних або застарілих технологічних процесів, сприяння підвищенню ефективності використання (або економії) природних ресурсів
	Встановлення штрафів та санкцій	Стимулювання випуску інноваційної продукції (послуг) з дотриманням екологічних, технічних та інших вимог
	Визначення норм і стандартів споживання	Стимулювання випуску інноваційної продукції (послуг) з певним рівнем якості. Сприяння впровадженню прогресивних технічних регламентів, умов та вимог
	Реалізація повноважень, наданих регіональним органам влади, в сфері управління державними корпоративними правами в акціонерних товариствах на території регіону	Сприяння здійсненню заходів щодо реалізації інноваційних проектів, регулювання рівня виробництва та споживання товарів та послуг для запобігання випуску суспільно небезпечних продуктів або стимулювання учасників ринку щодо інноваційного підвищення ефективності їхньої діяльності в інтересах суспільства

Методи державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Очікувані результати надання державної підтримки
Економічні	Податкове стимулювання, встановлення пільг та преференцій при виплаті податків до регіонального бюджету, надання інвестиційного податкового кредиту	Встановлення пільгового режиму оподаткування при обчисленні та зарахування податків, що припадають на долю регіонального бюджету, для підприємців, які реалізують інноваційні проекти. Обмеження податкових виплат при реалізації програм ресурсозбереження, використання альтернативних джерел енергопостачання, впровадження заходів щодо перепідготовки та підвищення кваліфікації персоналу.
Економічні	Фінансово-кредитна підтримка інноваційних проектів (м'яке кредитування, податкова концесія та ін.)	Надання прямих та опосередкованих гарантій регіонального бюджету підприємцям, які реалізують інноваційні проекти, для отримання кредитів фінансових установ. Надання кредитів науково-дослідним установам та підприємствам для фінансування проведення НДДКР. Фінансування (на кредитних засадах) участі фізичних осіб у інноваційних програмах підготовки та перепідготовки кадрів.
	Пряма участь регіонального бюджету у капіталі при реалізації інноваційних проектів, фінансування програм розвитку промисловості на пайових засадах з іншими учасниками	Передача (у встановленому законом порядку) до статутних фондів підприємств, які реалізують інноваційні проекти, майна певної територіальної громади або коштів регіонального бюджету із отриманням повного корпоративного контролю над відповідними частками капіталу зазначених підприємств, статутна діяльність яких передбачає реалізацію інноваційних проектів
	Виділення прямих дотацій та субсидій суб'єктам господарювання на реалізацію інноваційних проектів	Акумуляування коштів регіонального бюджету для реалізації підприємницьких інноваційних проектів, спрямованих на підвищення якості життя населення регіону, збільшення економічного потенціалу та конкурентоспроможності територіального господарського комплексу, підтримку екологічної безпеки та ін.
	Передача комунального майна в оренду або концесію	Підвищення економічної та соціальної ефективності використання комунального майна. Модернізація та поліпшення технологічного рівня і оснащення підприємств, що перебувають у комунальній власності. Підвищення якості товарів та послуг, які надаються комунальними підприємствами. Сприяння реалізації інноваційних проектів на комунальних підприємствах.

Продовження дод. Л

Методи державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Очікувані результати надання державної підтримки
	Надання інвестицій з позабюджетних фондів розвитку регіонального господарського комплексу для реалізації програм та втілення пріоритетів РІР	Акумуляування коштів регіонального бюджету для здійснення цільових програм інноваційного розвитку господарського комплексу території, сприяння реалізації пріоритетів РІР, встановлених з урахуванням наявних потреб забезпечення сталості соціально-економічного розвитку, екологічної або економічної безпеки території та ін. Фінансування діяльності науково-дослідних установ, розташованих у регіоні.
Комунікативні	Організація та проведення заходів з активізації наукового обміну (конференцій, симпозіумів, семінарів та ін.)	Активізація процесів інтелектуального обміну, кластеризації нововведень та ін. Стимулювання процесів створення в регіоні інтелектуального і соціокультурного середовища, сприятливого до вирішення завдань РІР.
	Організація та фінансування діяльності регіональних форм активізації НДДКР та науково-інформаційного обміну	Сприяння розвитку сучасних організаційних форм наукового обміну (регіональних наукових центрів, технополісів, технопарків, промислових парків), необхідних для активізації інноваційних процесів в регіоні.
	Організаційно-методична підтримка та сприяння розвитку діяльності регіональних саморегульованих організацій (комерційних та некомерційних), що ставлять за мету активізацію процесів РІР	Сприяння розвитку сучасних організаційних форм (благодійні фонди, регіональні бізнес-інкубатори, корпоративні фундації, регіональні бізнес-центри, гарантійні фонди, венчурні фонди, регіональний лізинговий фонд та ін.) активізації процесів регіонального інноваційного розвитку. Налагодження ефективної системи комунікації науковців, підприємців та інших зацікавлених осіб.
	Організаційно-консультативна підтримка регіональної та міждержавної виробничої кооперації	Сприяння розвитку сучасних організаційних форм підтримки регіональної та міждержавної виробничої кооперації (вертикальні маркетингові системи, асоціації, підрядне кооперування, картелі)
	Організаційно-методична підтримка функціонування регіональної системи експертизи інноваційних проектів	Сприяння розвитку сучасних організаційних форм підтримки регіональної та міждержавної виробничої кооперації (корпоративна фундація, комунальна фундація, агентство регіонального розвитку, спілка муніципальних утворень). Стимулювання процесів створення в регіоні інтелектуального і соціокультурного середовища, сприятливого до вирішення завдань РІР.

Додаток М

Організаційні форми державної підтримки регіонального інноваційного процесу (авторська розробка)

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Агентство регіонального розвитку (АРР)	Некомерційна організація, яка надає послуги з інституціонального супроводження та обслуговування інноваційних проектів, а також здійснює іншу роботу, орієнтовану на поширення і популяризацію досвіду інноваційної діяльності	Визначення регіональних пріоритетів розвитку Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка саморегульованих організацій (СО)	Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Формування інфраструктури науково-дослідної діяльності (НДД) Формування інфраструктури ПД Трансфер знань Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Регіональна рада з питань продуктивності	Колегіальний постійно діючий орган, утворений за участю регіональних органів влади, який на громадських засадах здійснює діяльність із забезпечення розробки та реалізації регіональних програм та стратегій розвитку	Розробка нормативно-правового забезпечення Особливі умови реалізації інноваційних проектів Рекомендації з антимонопольного регулювання Рекомендації з цінового регулювання Визначення регіональних пріоритетів розвитку Регіональний контракт Регіональне кадрове замовлення	Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей підприємств Генерація, відбір та впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей
Регіональний науковий центр	Некомерційна організація муніципальної форми власності, яка на основі наданих їй у користування інфраструктурних ресурсів на пільговій основі здійснює обслуговування науково-дослідних робіт	Визначення регіональних пріоритетів розвитку Регіональне кадрове замовлення Визначення норм і стандартів споживання Участь бюджету у капіталі Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Фундаментальні та прикладні НД Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Формування інфраструктури НДД Трансфер знань Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей
Регіональні науково-технічні ради	Колегіальний постійно діючий орган, утворений за участю регіональних органів влади, який на громадських засадах здійснює діяльність із планування та координації науково-технічних та науково-дослідних робіт в регіоні	Розробка нормативно-правового забезпечення Визначення регіональних пріоритетів розвитку Рекомендації з ліцензування, видача дозволів і квот Визначення норм і стандартів споживання Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Фундаментальні та прикладні НД Трансфер знань Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств Генерація, відбір, впровадження інновацій

Продовження дод. М

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Регіональні консультативні наукові ради	Колегіальний постійно діючий орган, утворений за участю регіональних органів влади, який на громадських засадах здійснює консультативне обслуговування науково-технічних та науково-дослідних робіт, реалізації інноваційних та підприємницьких проектів в регіоні	Розробка нормативно-правового забезпечення Визначення регіональних пріоритетів розвитку Регіональне кадрове замовлення Визначення норм і стандартів споживання Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Фундаментальні та прикладні НД Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Трансфер знань Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей підприємств Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей
Регіональні експертні ради	Колегіальний постійно діючий орган, утворений за участю регіональних органів влади, який на громадських засадах здійснює експертне обслуговування робіт з реалізації інноваційних та підприємницьких проектів в регіоні	Розробка нормативно-правового забезпечення Рекомендації з антимонопольного регулювання Рекомендації з цінового регулювання Рекомендації з ліцензування, видачі дозволів, квот Рекомендації з штрафів та санкцій Визначення норм і стандартів споживання Рекомендації з встановлення інвестиційного податкового кредиту Рекомендації з встановлення дотацій та субсидій Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Організаційно-методична підтримка СО Рекомендації з встановлення податкових пільг	Фундаментальні та прикладні НД Трансфер знань Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств Генерація, відбір та впровадження інновацій
Регіональне бюро раціоналізаторства та винахідництва	Некомерційна організація, одним із засновників якої виступають місцеві органи влади та яка на громадських засадах здійснює діяльність із планування та координації робіт із розвитку раціоналізаторства і винахідництва в регіоні	Визначення регіональних пріоритетів розвитку Регіональне кадрове замовлення Визначення норм і стандартів споживання Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Фундаментальні та прикладні НД Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Формування інфраструктури НДД Трансфер знань Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей підприємств Генерація, відбір та впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей Поява та кластеризація новаторів

Продовження дод. М

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Регіональний комітет з якості	Некомерційна організація, одним із засновників якої виступають місцеві органи влади та яка на громадських засадах здійснює діяльність із планування та координації робіт із підвищення якості товарів і послуг, виробничо-технологічних робіт в регіоні	Визначення регіональних пріоритетів розвитку Рекомендації з ліцензування, видача дозволів і квот Рекомендації з штрафів та санкцій Визначення норм і стандартів споживання Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Формування інфраструктури НДД Трансфер знань Оптимізація структури вихідних виробничих можливостей (потенціалу) підприємств Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей
Регіональний технополіс (технопарк, промисловий парк)	Територіальний комплекс інфраструктурного та виробничо-технологічного, технічного, адміністративного забезпечення реалізації новаторських науково-технічних та підприємницьких проектів	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Передача повноважень з управління корпоративними правами (КП) Організаційно-консультативна підтримка кооперації Передача комунального майна в оренду Заходи з наукового-інформаційного обміну	Фундаментальні та прикладні НД Формування інфраструктури НДД Формування інфраструктури ПД Генерація, відбір та впровадження інновацій Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Регіональний освітньо-інноваційний центр	Територіальний комплекс інфраструктурного, техніко-технологічного, кадрового забезпечення реалізації програм науково-інформаційного обміну, підготовки та перепідготовки інноваційних кадрів	Регіональне кадрове замовлення Визначення норм і стандартів споживання Передача повноважень з управління КП Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну	Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Формування інфраструктури НДД Трансфер знань Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей
Регіональний бізнес-центр	Приватна комерційна або неприбуткова організація, яка на основі наданих їй засновниками у користування інфраструктурних ресурсів на пільговій основі здійснює обслуговування і підтримку розвитку інноваційних видів підприємницької активності в регіоні	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Передача повноважень з управління КП Організаційно-консультативна підтримка кооперації Передача комунального майна в оренду Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну	Формування інфраструктури НДД Формування інфраструктури ПД Трансфер знань Генерація, відбір та впровадження інновацій Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Благодійний фонд	Недержавна організація, заснована виключно для здійснення благодійної діяльності в інтересах суспільства або окремих суспільних груп	Особливі умови реалізації інноваційних проектів М'яке кредитування Цільове фінансування НДДКР Організаційно-методична підтримка СО	Формування сприятливого соціокультурного середовища ПД Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку

Продовження дод. М

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Регіональний бізнес-інкубатор	Комерційна або неприбуткова організація, яка на основі наданих засновниками у користування інфраструктурних ресурсів на пільговій основі здійснює обслуговування і підтримку реалізації інноваційних проектів	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Передача повноважень з управління КП Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну	Формування інфраструктури НДД Формування інфраструктури ПД Трансфер знань Генерація, відбір, впровадження інновацій Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Комунальна фундація	Некомерційна організація (благодійний фонд), який перерозподіляє отримані внески на гранти і субсидій для фінансування проектів, реалізація яких відповідає цілям регіонального розвитку	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Участь бюджету у капіталі Інвестування з позабюджетних фондів Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку
Корпоративна фундація	Приватна комерційна організація, яка надає гранти і субсидії (на безповоротній або комерційній основі) на реалізацію проектів, пов'язаних із досягненням встановлених засновниками цілей	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку
Муніципальний гарантійний фонд	Кредитно-гарантійна установа, одним із засновників якої виступають місцеві органи влади, яка на комерційній (пільговій) основі надає гарантії та здійснює фінансування інноваційних проектів регіонального розвитку	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Участь бюджету у капіталі Інвестування з позабюджетних фондів Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку
Регіональний венчурний фонд	Корпоративний (пайовий) інститут спільного інвестування, який на комерційній (пільговій) основі здійснює повне або майже повне фінансування інноваційних проектів регіонального розвитку	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Інвестування з позабюджетних фондів Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку

Продовження дод. М

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Регіональний гарантійний фонд	Кредитно-гарантійна установа, одним із засновників якої виступають місцеві органи влади, яка на (на основі співучасті або комерційних засадах) надає гарантії та здійснює фінансування інноваційних проектів регіонального розвитку	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Участь бюджету у капіталі Інвестування з позабюджетних фондів Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку
Регіональний лізинговий фонд	Приватна комерційна організація, одним із засновників якої виступають місцеві органи влади або інші уповноважені особи, що обслуговують державні чи муніципальні фінанси, спрямовані на закупівлю на лізингових умовах інноваційних машин та обладнання, необхідних для досягнення цілей регіонального розвитку	Особливі умови реалізації інноваційних проектів Регіональний контракт М'яке кредитування Участь бюджету у капіталі Організаційно-консультативна підтримка кооперації Цільове фінансування НДДКР	Фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку
Регіональний комітет саморегулювального партнерства	Комерційна або неприбуткова організація, створена з для інституціонального забезпечення партнерських відносин в різних сферах реалізації проектів регіонального розвитку	Розробка нормативно-правового забезпечення Визначення регіональних пріоритетів розвитку Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Формування сприятливого соціокультурного середовища ІД Трансфер знань Генерація, відбір, впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Спілка муніципальних утворень (асоціація муніципалітетів)	Некомерційна організація, учасниками якої є муніципальні утворення, що здійснюють певну діяльність, яка має спільні ознаки в аспекті необхідності забезпечення доступу до певних інноваційних ресурсів (технологій, продуктів)	Визначення регіональних пріоритетів розвитку Розробка нормативно-правового забезпечення Визначення регіональних пріоритетів розвитку Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Формування сприятливого соціокультурного середовища ІД Трансфер знань Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей

Продовження дод. М

Організаційна форма	Характеристика форм державної підтримки	Інструментарій державної підтримки	Сфера інноваційної активності
Торгово-комерційна (промислова) палата	Некомерційна організація, заснована на об'єднанні зацікавлених у розвитку в рамках території певного виду діяльності підприємств та інших юридичних осіб, для здійснення різних форм підтримки спільних інтересів, у т.ч. – в інноваційній сфері	Розробка нормативно-правового забезпечення Рекомендації з антимонопольного регулювання Рекомендації з цінового регулювання Визначення регіональних пріоритетів розвитку Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Формування сприятливого соціокультурного середовища ІД Трансфер знань Генерація, відбір та впровадження інновацій Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей Поява та кластеризація підприємців-новаторів
Між-регіональний маркетинговий центр	Комерційна організація, яка на основі наданих їй засновниками відособлення матеріальних та нематеріальних активів надає послуги з маркетингового просування та збуту інноваційної продукції	Рекомендації з антимонопольного регулювання Рекомендації з цінового регулювання Визначення регіональних пріоритетів розвитку Організаційно-консультативна підтримка кооперації Експертна підтримка інноваційних проектів Заходи з наукового-інформаційного обміну Організаційно-методична підтримка СО	Формування сприятливого соціокультурного середовища ІД Формування інфраструктури НДД Формування інфраструктури ІД Трансфер знань Виявлення та реалізація нових ринкових можливостей Поява та кластеризація підприємців-новаторів

Додаток Н

Аналіз динаміки інноваційної діяльності в Україні у 2003-2015 рр.

Дод. Н.1. – Макроекономічні показники, що характеризують інноваційну діяльність в Україні у 2003-2015 рр.

Таблиця Н.1

Показники ВВП, обсягу виконаних наукових та науково-технічних робіт та загальної суми витрат на інноваційну діяльність у 2003-2015 рр.

Рік	Валовий внутрішній продукт, млн. грн	Інноваційна активність, млн. грн..	
		Обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт	Загальна сума витрат на інноваційну діяльність
2003	267344	1578,2	3059,8
2004	345113	1978,4	4534,6
2005	441452	2275,0	5751,6
2006	544153	2496,8	6160,0
2007	720731	3319,8	10850,9
2008	948056	4112,4	11994,2
2009	913345	4818,6	7949,9
2010	1082569	5354,6	8045,5
2011	1302079	6700,7	14333,9
2012	1408889	8538,9	11480,6
2013	14652971	11781,1	10248,5
2014	15869741	10950,7	9487,5
2015	19885642	12611,0	11530,7

Дод. Н.2. – Розрахунок коефіцієнта кореляції

Таблиця Н.2

Показники розрахунку величину коефіцієнта кореляції ВВП від обсягу наукових та науково-технічних робіт (авторська розробка)

Рік	x	y	$x_i - \bar{x}$	$(x_i - \bar{x})^2$	$y_i - \bar{y}$	$(y_i - \bar{y})^2$	$(x_i - \bar{x}) \cdot (y_i - \bar{y})$
2003	170070	1111,7	-489453,15	-2335,8	239564389809	5455961,64.	1143264676,75
2004	204190	1263,4	-455333,15	-2184,1	207328280991	4770292,81	994493141,32
2005	225810	1269,0	-433713,15	3447,5	188107099819	11885256,25.	-1495226097,88
2006	267344	1578,2	-392179,15	-1869,3	153804488711	3494282,49	733100492,28
2007	345113	1978,4	-314410,15	-1469,1	98853744841	2158254,81	461899957,02
2008	441452	2275,0	-218071,15	-1172,5	47555028139	1374756,25	255688427,88
2009	544153	2496,8	-115370,15	-950,7	13310272398	903830,49.	109682405,26
2010	720731	3319,8	61207,846	-127,7	3746400430	16307,29	-7816241,95
2011	948056	4112,4	288532,84	664,9	83251203309	442092,01	191845489,41
2012	913345	4818,6	253821,84	1371,1	64425529584	1879915,21.	348015133,26
2013	1082569	5354,6	423045,84	1907,1	178967787948	3637030,41	806790733,20
2014	1302079	6700,7	642555,84	3253,2	412878015426	10583310,24	2090362678,71
2015	1408889	8538,9	749366	5091,4	561549171381	25922353,96	3815321269,11
сума	8573801	448175			2253341412793	72523643,86.	9447422064,36
Середнє	659523,5	3447,5					

Продовження додатку Н
Таблиця Н.3

Показники розрахунку величину коефіцієнта кореляції ВВП від загальної суми витрат на інноваційну діяльність (авторська розробка)

рік	x	y	$x_i - \bar{x}$	$(x_i - \bar{x})^2$	$y_i - \bar{y}$	$(y_i - \bar{y})^2$	$(x_i - \bar{x}) \cdot (y_i - \bar{y})$
2000	170070	1760,10	-489453,15	-2335,8	-5233,65	27391132,58	256162881
2001	204190	1979,40	-455333,15	-2184,1	-5014,35	25143744,49	2283201551
2002	225810	3018,30	-433713,15	3447,5	-3975,45	15804233,28	1724206626
2003	267344	3059,80	-392179,15	-1869,3	-3933,95	15475992,86	1542814691
2004	345113	4534,60	-314410,15	-1469,1	-2459,15	6047437,639	7731829391
2005	441452	5751,60	-218071,15	-1172,5	-1242,15	1542946,178	2708779225
2006	544153	6160,00	-115370,15	-950,7	-833,75	695145,476	96190309,5
2007	720731	10850,90	61207,846	-127,7	3857,15	14877576,45	2360876084
2008	948056	11994,2	288532,84	664,9	5000,45	25004461,74	1442792961
2009	913345	7949,9	253821,4	1371,1	956,15	914215,4675	242690782
2010	1082569	8045,5	423045,8	1907,1	1051,75	1106169,972	4449368416
2011	1302079	14333,90	642555,8	3253,2	7340,15	53877745,56	4716453823
2012	1408889	11480,60	749366	5091,4	4486,85	20131788,1	3362289265
Сума	8573801	90918,80				2080125901	1969735370
Середнє	659523,5	6993,75346					

Дод. Н.3. – Результати регресійного аналізу

Таблиця Н.4

Показники регресійного аналізу (авторська розробка)

Інноваційна активність	Коефіцієнт кореляції	Коефіцієнт. Детермінації	Критерій Стюдента
Залежність ВВП від обсягу виконаних наукових та науково-технічних робіт(1)	0,74	0,547	5,66
Залежність ВВП від загальної суми витрат на інноваційну діяльність(2)	0,91	0,828	18,34
Залежність ВВП від фундаментальних досліджень(3)	0,95	0,90	33,92
Залежність ВВП від прикладних досліджень(4)	0,88	0,774	13,53
Залежність ВВП від розробок(5)	0,98	0,96	81,66
Залежність ВВП від науково-технічних послуг(6)	0,97	0,94	53,88
Залежність ВВП від витрат на дослідження та розробки (7)	0,89	0,792	12,71
Залежність ВВП від витрат на придбання зовнішніх знань (8)	0,27	0,072	1,03
Залежність ВВП від затрат на придбання машин,обладнання та програмного забезпечення (9)	0,98	0,96	81,66
Залежність ВВП від інших витрат(10)	0,90	0,81	16,66

Розрахунок критерія Стюдента

Критерій Стюдента	Розрахунок критерія
Залежність ВВП від фундаментальних досліджень;	$\Sigma = 1 - 0,90/\sqrt{13 - 1} = 0,028$ $t = 0,95/0,028 = 33,92$
Залежність ВВП від прикладних досліджень;	$\Sigma = 1 - 0,774/\sqrt{13 - 1} = 0,065$ $t = 0,88/0,065 = 13,53$
Залежність ВВП від розробок;	$\Sigma = 1 - 0,96/\sqrt{13 - 1} = 0,012$ $t = 0,98/0,012 = 81,66$
Залежність ВВП від науково-технічних послуг;	$\Sigma = 1 - 0,94/\sqrt{13 - 1} = 0,018$ $t = 0,97/0,018 = 53,88$
Залежність ВВП від витрат на дослідження та розробки;	$\Sigma = 1 - 0,792/\sqrt{13 - 1} = 0,07$ $t = 0,89/0,07 = 12,71$
Залежність ВВП від витрат на придбання зовнішніх знань;	$\Sigma = 1 - 0,072/\sqrt{13 - 1} = 0,26$ $t = 0,27/0,26 = 1,03$
Залежність ВВП від затрат на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення;	$\Sigma = 1 - 0,96/\sqrt{13 - 1} = 0,012$ $t = 0,98/0,012 = 81,66$
Залежність ВВП від інших витрат;	$\Sigma = 1 - 0,81/\sqrt{13 - 1} = 0,054$ $t = 0,90/0,054 = 16,66$

Додаток П

**Характеристика методичних підходів
до оцінки інноваційного потенціалу регіону**

Методичний підхід	Характеристика підходу	Складові (напрямки) оцінювання	Автор, літ. джерело
Індекс науково-технічного потенціалу	Інтегральний показник, розрахований на основі узагальнення сукупності параметрів науково-технічної активності, як складова забезпечення стійкого розвитку регіону (країни)	Реєстрація та захист об'єктів інтелектуальної власності. Рівень технологічного розвитку (країни, регіону). Інвестиційна активність. Якість науково-дослідних інститутів.	Світовий економічний форум [329, с.VII-XIII]
Європейське інноваційне табло	Порівняльна характеристика системи оціночних показників розвитку інноваційної діяльності у країнах Європи, США, Японії	Людські ресурси. Генерація нових знань. Трансфер та використання знань. Фінансування інновацій, результати інноваційної діяльності.	Комісія європейських співтовариств [301, с.6-12]
Індикатори інноваційної економіки	Система показників, які характеризують рівень та динаміку розвитку інноваційної економіки за країнами та регіонами	Структура промислового виробництва. Інноваційна активність. Інвестиції в сектор знань. Виробництво інформаційно-комунікаційного обладнання. Чисельність зайнятих в НДР.	Організація економічного співробітництва та розвитку [297, с.50-62]
Оцінка технологічної конкурентоспроможності	Індикаторна оцінка визначальних («вхідних») умов інноваційного розвитку і конкурентоспроможності та результатів інноваційного процесу («вихідний» фактор), що дозволяє визначати міру здатності інноваційної системи використовувати потенціал розвитку.	Індикатор національної орієнтації. Соціально-економічна інфраструктура. Технологічна інфраструктура.. Виробничий потенціал. Технічний та технологічний стан виробництва.	Національний науковий фонд США (NCF) [330]
Програма «Знання для розвитку» (K4D)	Порівняльна характеристика країн (регіонів) на основі узагальнення 76 показників (локальних та агрегованих), що характеризують ключові характеристики інноваційного розвитку	Інституціональний режим. Рівень освіти населення. Інформаційна і комунікаційна інфраструктура. Інноваційна система.	Всесвітній банк [313]
Рейтинг інноваційної активності та конкурентоспроможності	Функціональна модель оцінки інноваційної активності та конкурентоспроможності регіону на основі узагальнення системи статистичних показників	Регіональні витрати на НДР. Кількість зайнятих у НДР. Вартість основних фондів НДР. Регіональні витрати на технологічні інновації.	Т. Погодіна [197, с.16-22]

Продовження дод. П

Методичний підхід	Характеристика підходу	Складові (напрямки) оцінювання	Автор, літ. джерело
Інноваційний профіль РА «Експерт»	Узагальнення показників, які характеризують активність в сфері впровадження інновацій в контексті взаємодії учасників інноваційного процесу (державних органів, інноваційного співтовариства, інноваційних підприємств, великих приватних та державних корпорацій).	Витрати на НДР (за джерелами фінансування). Рівень освіти населення. Кількість триадних патентних родин. Кількісні та якісні параметри персоналу, зайнятого в сфері НДР. Структура інновацій, які впроваджуються в промисловості.	РА «Експерт» [292, с.4-12]
Структурна модель інноваційного потенціалу	Дворівнева ієрархічна модель, в якій на першому рівні дається оцінка стану взаємодії факторів зовнішнього (відносно інноваційної активності підприємств) походження, а на другому – безпосередніх параметрів інноваційного процесу	Регіональна політика. Економіка знань. Інвестиційний клімат. Людський капітал. Високі технології. Науково-освітній потенціал. Інноваційний менеджмент. Регіональна інфраструктура	П. Бубенко, С. Булига, О. Снісаренко [28, с.37-42]
Інноваційний індекс	Визначення міри готовності (здатності) виконувати завдання, які забезпечують досягнення поставлених цілей в інноваційній сфері (готовності до утворення, засвоєння та поширення нововведень)	Ресурсна складова. Структурна складова. Функціональна складова. Динамічна складова	М. Ковальов, А. Шашко [132, с.24-32]
Інтегральна оцінка ІПР	Узагальнення результатів інноваційної діяльності регіону з урахуванням параметрів експертного оцінювання значущості показників	Макроекономічна. Інфраструктурна. Правова. Кадрова Економічна	В. Заусаєв, С. Бистрицький, І. Криворучко [114, с.40-52]
Ранжування регіонів за методом суми місць	Ранжування регіонів на основі використання методу суми місць, що передбачає послідовний розрахунок показників інноваційної діяльності	Персонал, зайнятий НДР. Регіональні витрати на НДР. Динаміка надходження замовлень та видачі підтверджень на охорону інтелектуальної власності	П. Ореховський [190, с.203-215]
Методика оцінки інноваційного потенціалу	Узагальнення оцінок складових ІП за локальними та комплексними показниками на основі використання порогових значень параметрів потенціалів-підсистем інноваційного розвитку (ринкового, інноваційного, виробничо-збутового)	Інтелектуальна складова. Кадрова складова. Технологічна складова. Інформаційна складова. Інтерфейсна складова. Науково-дослідна складова. Фінансова складова. Організаційно-управлінська складова.	Ю. Шипуліна, В. Тарановський [282, с.203-215]

Продовження дод. П

Методичний підхід	Характеристика підходу	Складові (напрямки) оцінювання	Автор, літ. джерело
Комплексна оцінка інноваційного потенціалу	Узагальнена характеристика спроможності господарства регіону (країни) до інноваційної діяльності на основі показників, що входять у параметри інноваційності господарства	Наукоємність виробництва. Якість і конкуренто-спроможність продукції. Техніко-економічний рівень продукції. Оновлення продукції. Експортоспроможність продукції.	Л. Матросова [173, с.133-154]
Узагальнена модель оцінки інноваційного потенціалу країн ОЧЕС	Комплексна оцінка організаційно-управлінського забезпечення моделей розвитку країн Організації Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС) у контексті формування загального інноваційного середовища	Наукові дослідження. Попит на інновації. Джерела і обсяги фінансування інновацій. Кадровий потенціал науки та освіти. Галузеві параметри інноваційного процесу	Л. Кавуненко, Т. Гончарова [125, с.16-22]

Додаток Р

Результати кластерного аналізу регіонів за рівнями потенціалу науково-технічного та інноваційного розвитку

Дод. Р.1. Перелік регіонів для кластерного аналізу

Таблиця Р.1

Перелік регіонів для кластерного аналізу

Регіони України	Ум. позн.
АРК	С_1
<i>області:</i>	С_1
Вінницька	С_2
Волинська	С_3
Дніпропетровська	С_4
Донецька	С_5
Житомирська	С_6
Закарпатська	С_7
Запорізька	С_8
Івано-Франківська	С_9
Київська	С_10
Кіровоградська	С_11
Луганська	С_12
Львівська	С_13
Миколаївська	С_14
Одеська	С_15
Полтавська	С_16
Рівненська	С_17
Сумська	С_18
Тернопільська	С_19
Харківська	С_20
Херсонська	С_21
Хмельницька	С_22
Черкаська	С_23
Чернівецька	С_24
Чернігівська	С_25
м. Київ	С_26

Дод. Р.1. – Дисперсійний аналіз результатів (2011 рік)

Analysis of Variance (Spreadsheet1)

	Between	df	Within	df	F	signif.
Var1	27,66566	4	47,33435	71	10,3744	0,000001
Var2	59,98530	4	15,01470	71	70,9131	0,000000
Var3	52,15235	4	22,84765	71	40,5164	0,000000

Рис. Р.1. Дисперсійний аналіз результатів розподілу (2011 рік)

Дод. Р.2. – Дисперсійний аналіз результатів (2012 рік)

Analysis of Variance (Spreadsheet1)

	Between	df	Within	Df	F	signif.
Var1	27,66566	4	47,33435	71	10,3744	0,000001
Var2	59,98530	4	15,01470	71	70,9131	0,000000
Var3	52,15235	4	22,84765	71	40,5164	0,000000

Рис. Р.2. Дисперсійний аналіз результатів розподілу (2012 рік)

Дод. Р.3. – Дисперсійний аналіз результатів (2013 рік)

Analysis of Variance (Spreadsheet1)

	Between	df	Within	Df	F	signif.
Var1	27,66566	4	47,33435	71	10,3744	0,000001
Var2	59,98530	4	15,01470	71	70,9131	0,000000
Var3	52,15235	4	22,84765	71	40,5164	0,000000

Рис. Р.3. Дисперсійний аналіз результатів розподілу (2013 рік)

Дод. Р.4. – Дисперсійний аналіз результатів (2014 рік)

Analysis of Variance (Spreadsheet1)

	Between	df	Within	Df	F	signif.
Var1	27,66566	4	47,33435	71	10,3744	0,000001
Var2	59,98530	4	15,01470	71	70,9131	0,000000
Var3	52,15235	4	22,84765	71	40,5164	0,000000

Рис. Р.4. Дисперсійний аналіз результатів розподілу (2014 рік)

Дод. Р.5. – Дисперсійний аналіз результатів (2015 рік)

Analysis of Variance (Spreadsheet1)

	Between	df	Within	Df	F	signif.
Var1	27,66566	4	47,33435	71	10,3744	0,000001
Var2	59,98530	4	15,01470	71	70,9131	0,000000
Var3	52,15235	4	22,84765	71	40,5164	0,000000

Рис. Р.5. Дисперсійний аналіз результатів розподілу (2015 рік)

Дод. Р.6. Склад кластерів і середня відстань випадків (2011 рік)

Дод. П.7. Склад кластерів і середня відстань випадків (2012 рік)

Members of Cluster Number 1 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 5 cases	
C_4	1,537200
C_5	1,910644
C_15	1,419685
C_20	1,484217
C_26	1,072091

Members of Cluster Number 2 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 4 cases	
C_1	0,437385
C_10	0,829272
C_12	0,615507
C_16	0,534466

Members of Cluster Number 3 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 17 cases	
C_2	0,078301
C_3	0,094832
C_6	0,264796
C_6	0,028722
C_8	0,354830
C_9	0,393467
C_11	0,116194
C_13	0,028010
C_14	0,159866
C_17	0,443587
C_18	0,342887
C_19	0,437432
C_21	0,215555
C_22	0,008417
C_23	0,556738
C_24	0,265743
C_25	0,265743

Рис.Р.7. Графічне відображення складу кластерів (2011 рік)

Дод. Р.8. Склад кластерів і середня відстань випадків (2013 рік)

Members of Cluster Number 1 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 5 cases		Members of Cluster Number 2 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 4 cases		Members of Cluster Number 3 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 17 cases	
C_4	1,437385	C_1	0,445342	C_2	0,236484
C_5	1,829272	C_10	0,325836	C_3	0,213713
C_15	1,015507	C_12	0,231146	C_6	0,165795
C_20	1,234466	C_13	0,334843	C_6	0,117639
C_26	1,005197			C_8	0,238123
				C_9	0,193364
				C_11	0,211320
				C_14	0,163287
				C_16	0,249518
				C_17	0,275016
				C_18	0,128293
				C_19	0,131320
				C_21	0,296919
				C_22	0,215424
				C_23	0,396265
				C_24	0,233221
				C_25	0,239445

Рис.Р.8. Графічне відображення складу кластерів (2012 рік)

Дод. Р.9. Склад кластерів і середня відстань випадків (2014 рік)

Members of Cluster Number 1 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 5 cases		Members of Cluster Number 2 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 4 cases		Members of Cluster Number 3 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 17 cases	
C_4	1,296919	C_1	0,625316	C_2	0,281561
C_5	1,215424	C_10	0,540100	C_3	0,294287
C_15	1,396265	C_13	0,435053	C_6	0,325211
C_20	1,233221			C_6	0,219309
C_26	1,239445			C_8	0,185638
				C_9	0,289925
				C_11	0,280827
				C_12	0,216641
				C_14	0,377691
				C_16	0,285285
				C_17	0,385503
				C_18	0,215665
				C_19	0,158035
				C_21	0,309971
				C_22	0,284579
				C_23	0,209810
				C_24	0,265434
				C_25	0,393736

Рис.Р.9. Графічне відображення складу кластерів (2013 рік)

Дод. Р.10. Склад кластерів і середня відстань випадків (2015 рік)

Members of Cluster Number 1 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 5 cases	
C_4	1,91071
C_13	1,82366
C_15	2,81241
C_20	1,51849
C_26	1,63634

Members of Cluster Number 2 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 9 cases	
C_5	0,577691
C_6	0,685285
C_8	0,536484
C_10	0,513713
C_11	0,765795
C_16	0,517639
C_18	0,538123
C_21	0,693364
C_25	0,511320

Members of Cluster Number 3 and Distances from Respective Cluster Center Cluster contains 11 cases	
C_2	0,255578
C_3	0,150839
C_7	0,267260
C_9	0,182201
C_12	0,238040
C_14	0,119595
C_17	0,142541
C_19	0,148329
C_22	0,219947
C_23	0,295863
C_24	0,106203

Рис.Р.10. Графічне відображення складу кластерів (2015 рік)

Додаток С

Опис інноваційно-інвестиційного проекту впровадження промислового обладнання для створення пункту переробки відпрацьованих масел у Зміївському районі Харківської області

ОПИС ПРОЕКТУ

1. Найважливішими напрямками економії споживання енергоресурсів є такі:

1) використання альтернативних джерел ПЕР (енергії Сонця і вітру, біогазу, вторинної переробки нафтопродуктів і т.д.);

2) удосконалення використовуваних на виробництві та у побуті енергоємних технологічних процесів, впровадження енергозберігаючих технологій;

3) модернізація і відновлення обладнання, експлуатація якого пов'язана із споживанням ПЕР, заміна діючих машин і устаткування на більш досконалі сучасні зразки;

4) реалізація системного підходу до енергозбереження за рахунок оптимізації структури споживання палива й енергії;

5) зниження вартості виробництва і споживання електричної і теплової енергії шляхом використання дешевих видів ПЕР;

6) скорочення непродуктивного споживання палива й енергії за рахунок посилення поточного і оперативного контролю за раціональністю їхнього споживання та ін.

Доцільність реалізації перерахованих напрямків енергозбереження підтверджується аналізом економічної ефективності заходів, здійснення яких передбачається в Зміївському районі.

Розвиток альтернативних джерел палива і енергії замість традиційно використовуваних на виробництві й у побуті природного газу, продуктів нафтопереробки є одним із найперспективніших напрямків енергозбереження. Економія невідновлюваних паливно-енергетичних ресурсів може досягатися за рахунок розробки поновлюваних джерел енергії

(сонячна енергія, енергія вітру, біогаз і т.д.), вторинного використання відпрацьованих нафтопродуктів. В останньому випадку крім економії традиційних видів ПЕР, залучення альтернативних джерел палива дає також істотний ефект завдяки скороченню збитку від забруднення навколишнього природного середовища.

Аналіз показує, що щорічно в Зміївському районі накопичується до 400 т. відходів відпрацьованих моторних масел. Здебільшого ці відходи потрапляють у навколишнє середовище, де порушують екологічний баланс і негативно впливають на стан ґрунтів і рослин. У той же час значна енергоємність відпрацьованих дизельних масел цілком дозволяє використовувати їх як альтернативне джерело теплової енергії.

Для вторинного використання нафтопродуктів необхідна організація діяльності пунктів утилізації масел, оснащених устаткуванням типу СМ 1-300. Зразковий кошторис витрат, необхідних для створення і експлуатації пункту утилізації поданий у табл.М.1.

Капітальні витрати при реалізації названих заходів можуть бути скорочені за рахунок витрат на будівництво приміщень для розміщення технологічного устаткування у випадку, якщо суб'єкт господарювання, що має намір займатися переробкою відходів, має необхідні спорудження або може взяти їх в оренду на час здійснення проекту. Аналогічним способом, витрати на одержання дозвільних документів можуть бути скорочені для підприємств, для яких даний вид діяльності є статутним і які мають відповідний досвід роботи.

Проектна потужність установки утилізації дозволяє одержувати на протязі року 400-450 т продукту переробки, що за енергоємністю цілком еквівалентний мазуту. Сировиною для одержання даної речовини служать відпрацьовані нафтопродукти. Їх збирання не потребує витрати значних коштів, оскільки збереження цих відходів для власників пов'язане з необхідністю постійних витрат, а несанкціоноване скидання в навколишнє середовище тягне за собою відчутні фінансові втрати у вигляді штрафів.

Таблиця С.1

**Кошторис витрат на створення й експлуатацію пункту утилізації
відпрацьованих нафтопродуктів, тис.грн.**

Вид витрат	Розмір витрат
Капітальні витрати	
Одержання документів, необхідних для організації роботи пункту переробки	9000
Будівництво й обладнання приміщень для розміщення технологічного устаткування	123000
Закупівля устаткування	528000
Встановлення устаткування (10% від його вартості)	53000
РАЗОМ	713000
Поточні експлуатаційні витрати	
Допоміжні матеріали	4500
Паливо й енергія	7500
Фонд оплати праці основних робітників виробництва	34600
Обов'язкові нарахування на фонд оплати праці основних робітників виробництва	12980
Ремонт, утримання й експлуатація устаткування (включаючи амортизацію)	87000
Загальновиробничі витрати	125000
Адміністративні витрати	15000
РАЗОМ	31298

Оцінка економічної ефективності заходів щодо енергозбереження в рамках даної Програми проводиться відповідно до Державного стандарту України ДСТУ 2155-93 від 01.01.95р., за сучасними вітчизняними й зарубіжними методиками оцінки ефективності інвестиційних проектів.

Для визначення економічної ефективності створення пункту утилізації відпрацьованих нафтопродуктів необхідно визначити наступні показники:

- 1) загальний річний економічний ефект;
- 2) критерій чистої дисконтованої вартості (NPV);
- 3) період окупності проекту.

Загальний річний економічний ефект від реалізації розглянутого заходу визначається за формулою:

$$E = \Pi_1 + \Pi_2, \quad (C.1)$$

де: E - загальний річний економічний ефект, тис.грн./рік;

Π_1 - комерційний ефект від заходу, тис.грн./рік;

Π_2 - ефект від відверненого екологічного збитку, тис.грн./рік.

Річний комерційний ефект визначається за формулою:

$$П_1 = В * Ц - ПВ, \quad (С.2)$$

де: В - річний випуск товарної продукції в натуральному виразі, т./рік;

Ц - ціна одиниці товарної продукції (включаючи ПДВ), грн./т.;

ПВ - поточні експлуатаційні витрати на утримання пункту утилізації (за кошторисом), тис.грн./рік.

Річний ефект від відведеного екологічного збитку визначається на підставі проведення екологічної експертизи в місцях скидання відходів (з обліком віддаленості місця скидання від населених пунктів, небезпечності відходів, умов місця скидання і т.д.) або шляхом укладання кошторису витрат, необхідних для організації збереження відходів у місці їх виникнення. У подальших розрахунках цей показник не буде враховуватися, оскільки точне його визначення пов'язане з необхідністю проведення додаткових досліджень стосовно конкретного місця реалізації заходу.

Створення пункту утилізації відходів викликає необхідність капітальних вкладень, тому визначення річного економічного ефекту варто доповнити розрахунком ефективності інвестицій із використанням показників чистої дисконтованої вартості і періоду окупності.

Критерій чистої дисконтованої вартості враховує вплив фактора часу на реальну вартість грошових надходжень у майбутньому. Для обліку фактора часу використовується коефіцієнт дисконтування, величина якого визначається на підставі прогнозу зміни індексу інфляції, процентних ставок кредитування і т.ін. Критерій чистої дисконтованої вартості визначається за формулою:

$$NPV = ПГП - КВ, \quad (С.3)$$

де NPV - критерій чистої дисконтированной вартості, тис.грн.;

ПГП - приведений грошовий потік за час реалізації заходу, тис.грн.;

КВ - капітальні витрати, необхідні для реалізації заходу, тис.грн.

Розмір приведенного грошового потоку визначається за формулою:

$$\text{ПДП} = \sum_{I=1}^n (E / (1+K)^I), \quad (\text{С.4})$$

де: ПДП - приведений грошовий потік, тис.грн.;

n - час реалізації заходу, років;

K - коефіцієнт дисконтування, %.

У практиці інвестиційного проектування звичайно використовуються декілька коефіцієнтів дисконтування, що відповідають оптимістичному, песимістичному і найбільш імовірному прогнозам розвитку подій. Для розглянутого заходу рекомендується прийняти значення коефіцієнта дисконтування:

- 1) для оптимістичного варіанта - 15%;
- 2) для найбільш ймовірного варіанта - 25%;
- 3) для песимістичного варіанта - 35%.

Розмір періоду окупності показує час, який необхідний для повного повернення інвестицій, вкладених у проект. Для визначення цього показника також необхідно враховувати вплив чинника часу:

$$\text{ПО} = \text{КЗ} / \text{ПГП}, \quad (\text{С.5})$$

де: ПО - період окупності, років;

Спгп - середній приведенний грошовий потік, тис.грн./рік.

Останній показник визначається за формулою:

$$\text{СПГП} = \text{ПГП} / n \quad (\text{С.6})$$

де: СВДП - середній приведенний грошовий потік, тис.грн.

Результати розрахунків економічної ефективності створення й експлуатації пункту утилізації нафтопродуктів подані в табл.С.2.

Таблиця С.2

**Економічна ефективність створення й експлуатації пункту
утилізації відпрацьованих нафтопродуктів**

Найменування показника	Ум. позн.	Од.вим	Величина показника за варіантами		
			1	2	3
Капітальні витрати	КВ	тис.грн	713000	713000	713000
Поточні експлуатаційні витрати	ПВ	тис.грн /рік	312980	312980	312980
Обсяг виробництва товарної продукції	В	т./рік	400	400	400
Ціна одиниці товарної продукції	Ц	тис. грн./т.	3000	3000	3000
Надходження від реалізації	В*Ц	грн./рік	1200000	1200000	1200000
Виплати податку на додану вартість	ПНДС	тис. грн./рік	250000	250000	250000
Результат від реалізації	РР	тис. грн./рік	950000	950000	950000
Прибуток від реалізації		тис. грн./рік	637020	637020	637020
Виплата податку на прибуток	ПНП П	тис. грн./рік	191110	191110	191110
Комерційний ефект	П ₁	грн./рік	445910	445910	445910
Річний ефект від відверненого екологічного збитку	П ₂	тис. грн./рік	н/д	н/д	н/д
Річний економічний ефект	Е	тис. грн./рік	445910	445910	445910
Період реалізації заходу	Т	роки	4	4	4
Коефіцієнт дисконтування	К	%	15	25	35
Приведений грошовий потік	ПГП	тис. грн.	1273060	1053070	890450
Критерій чистої дисконтованої вартості	NPV	тис. грн.	560060	340070	177450
Середній приведений грошовий потік	СПГП	тис. грн./рік	318270	263270	222620
Период окупності	ТО	роки	2,24	2,71	3,20
Сумарні надходження в державний бюджет за період реалізації заходу	Б	тис. грн.	1921,9	1921,9	1921,9

Додаток Т

Характеристика основних складових та елементів регіональної інноваційної політики

Складова РІП		Елементи складових РІП		Підмножини елементів складових РІП	
Ум. позн.	Назва складової	Ум. позн.	Назва елемента складової	Ум. позн.	Назви підмножин елементів складової
{CR _i }	Цілі РІП	{CR ₁ }	Цілі регіонального соціально-економічного розвитку	CR ₁₁	пріоритетні напрямки розвитку економіки регіону
				CR ₁₂	сприятливість умов для розширення економічних можливостей і забезпечення стабільності розвитку
				CR ₁₃	оптимальність структури РГК, що відповідає природним й економічним умовам регіону
				CR ₁₄	ефективність використання наявного наукового потенціалу і подальший його розвиток
				CR ₁₅	збільшення обсягів виробництва у всіх галузях РГК
				CR ₁₆	створення робочих місць у всіх галузях РГК
				CR ₁₇	збільшення надходжень до регіонального та державного бюджетів
		{CR ₂ }	Цілі інноваційного розвитку регіону	CR ₂₁	збільшення обсягів недержавних інвестицій у оновлення основних фондів підприємств
				CR ₂₂	збільшення обсягів недержавних інвестицій у оновлення матеріально-технічної бази науково-дослідних установ регіону
				CR ₂₃	збільшення обсягів недержавних інвестицій у оновлення матеріально-технічної бази освітніх закладів регіону
				CR ₂₄	ефективність науково-дослідної діяльності фахових закладів регіону
				CR ₂₅	ефективність використання коштів на здійснення заходів державної підтримки регіональної інноваційної активності
		{CR ₃ }	Цілі інноваційної політики	CR ₃₁	збільшення обсягів наукоємного виробництва у всіх галузях РГК
				CR ₃₂	збільшення кількості підприємств регіону, які здійснюють новаторську діяльність
				CR ₃₃	збільшення обсягів видатків підприємств на внутрішню новаторську та раціоналізаторську діяльність
				CR ₃₄	збільшення обсягів замовлення виконання НДР науково-дослідними установами регіону
				CR ₃₅	збільшення кількості та чисельності учасників заходів із інформаційно-комунікаційного обміну, що проводяться на базі науково-дослідних та освітніх установ регіону
				CR ₃₆	збільшення обсягів недержавного фінансування некомерційних організацій, статутні цілі яких відповідають пріоритетам регіонального інноваційного розвитку
				CR ₃₇	ефективність реалізації проектів, виконання яких здійснюється на засадах ДПП

Продовження дод. Т

Складова РІП		Елементи складових РІП		Підмножини елементів складових РІП	
Ум. позн.	Назва складової	Ум. позн.	Назва елементу складової	Ум. позн.	Назви підмножин елементів складової
$\{CP_i\}$	Суб'єкти РІП	$\{CP_1\}$	Державні органи	$\{CP_{11}\}$	Органи державної влади та уповноважені ними особи
				$\{CP_{12}\}$	Регіональні виконавчі органи
				$\{CP_{13}\}$	Органи місцевого самоврядування
		$\{CP_2\}$	Суб'єкти господарювання	$\{CP_{21}\}$	Підприємства, які є розробниками інновацій
				$\{CP_{22}\}$	Підприємства, які є впроваджують оригінальні інновації
				$\{CP_{23}\}$	Підприємства, які є копіюють інновації
				$\{CP_{24}\}$	Підприємства інфраструктури (фінансової, виробничої, логістичної, інформаційної) обслуговування інноваційної діяльності
				$\{CP_{25}\}$	Підприємства інфраструктури обслуговування виробничо-господарської діяльності
				$\{CP_{26}\}$	Підприємства інфраструктури обслуговування науково-дослідної та освітньої діяльності
		$\{CP_3\}$	Некомерційні організації	$\{CP_{31}\}$	Науково-дослідні установи (неприбуткові)
				$\{CP_{31}\}$	Заклади освіти (неприбуткові)
				$\{CP_{31}\}$	Громадські організації та об'єднання (регіональні та центральні)
				$\{CP_{31}\}$	Організаційні форми підтримки інноваційної активності в регіоні (неприбуткові)
				$\{CP_{31}\}$	Організаційно оформлені державно-приватні партнерства
		$\{CP_4\}$	Індивіди	$\{CP_{41}\}$	Споживачі товарів і послуг (населення регіону)
				$\{CP_{42}\}$	Працівники підприємств регіону
				$\{CP_{43}\}$	Працівники науково-дослідних установ регіону
				$\{CP_{44}\}$	Працівники закладів освіти регіону
				$\{CP_{45}\}$	Індивідуальні дослідники та винахідники
		$\{G\}$	множина типів суб'єктів РІП (агентів, що діють в рамках регіонального інноваційного процесу)		
$\{STG_i\}$	Конкурентний стан агентів	$\{STG_1\}$	Стабільний	$\{STG_{11}\}$	лідерство по більшості параметрів конкурентного порівняння
				$\{STG_{12}\}$	лідерство по окремим параметрам конкурентного порівняння
				$\{STG_{13}\}$	стабільність розвитку
		$\{STG_2\}$	Проблемний	$\{STG_{21}\}$	невідповідність середньому рівню по окремим параметрам конкурентного порівняння
		$\{STG_{22}\}$		невідповідність середньому рівню по більшості параметрів конкурентного порівняння	
$\{STG_{23}\}$		збитковість діяльності			

Продовження дод. Т

Складова РІП		Елементи складових РІП		Підмножини елементів складових РІП	
Ум. позн.	Назва складової	Ум. позн.	Назва елементу складової	Ум. позн.	Назви підмножин елементів складової
$\{\Phi_i\}$	Форми участі суб'єктів у реалізації РІП	$\{\Phi_1\}$	Активна	$\{\Phi_{11}\}$	Участь у формуванні РІП
				$\{\Phi_{12}\}$	Ініціювання змін у положеннях РІП
		$\{\Phi_2\}$	Пасивна	$\{\Phi_{21}\}$	Узгодження засад власної діяльності з положеннями РІП
				$\{\Phi_{22}\}$	Відмова від узгодження засад власної діяльності з положеннями РІП
$\{OP_i\}$	Об'єкти РІП	$\{OP_1\}$	Розробка інновацій	$\{OP_{11}\}$	Науково-дослідна діяльність
				$\{OP_{12}\}$	Винахідницька діяльність
				$\{OP_{13}\}$	Досвідно-конструкторські роботи
				$\{OP_{14}\}$	Раціоналізаторська діяльність
		$\{OP_2\}$	Впровадження інновацій	$\{OP_{21}\}$	Експертна діяльність
				$\{OP_{22}\}$	Консалтингова діяльність
				$\{OP_{23}\}$	Інжинірингова діяльність
				$\{OP_{24}\}$	Комерційна діяльність
				$\{OP_{25}\}$	Фінансово-інвестиційна діяльність
				$\{OP_{26}\}$	Надання інфраструктурних послуг
		$\{OP_3\}$	Використання інновацій	$\{OP_{31}\}$	Виробнича діяльність
				$\{OP_{32}\}$	Збутова діяльність
				$\{OP_{33}\}$	Споживання економічних благ, виготовлених на основі впроваджених інновацій
		$\{OP_4\}$	Трансфер знань	$\{OP_{41}\}$	Освітня діяльність
				$\{OP_{42}\}$	Діяльність з організації науково-інформаційного обміну
		ACT	Можливі варіанти моделей і стратегій поведінки суб'єктів РІП	$\{COM\}$	Комунікативні дії
$\{COM_2\}$	Горизонтальні комунікації				
$\{R\}$	Варіанти взаємин суб'єктів РІП			$\{R_1\}$	Регулярне коопераційне співробітництво
				$\{R_2\}$	Нерегулярне коопераційне співробітництво
				$\{R_3\}$	Конкурентне суперництво
				$\{R_4\}$	Уникнення взаємин

Продовження дод. Т

Складова РІП		Елементи складових РІП		Підмножини елементів складових РІП	
Ум. позн.	Назва складової	Ум. позн.	Назва елементу складової	Ум. позн.	Назви підмножин елементів складової
{E}	Середовище реалізації РІП	{E ₁ }	Господарське	{E ₁₁ }	Ринкове середовище
				{E ₁₂ }	Інвестиційне середовище
		{E ₂ }	Адміністративне	{E ₂₁ }	Регулятивне середовище господарської діяльності
				{E ₂₂ }	Регулятивне середовище науково-дослідної та освітньої діяльності
				{E ₂₃ }	Регулятивне середовище інноваційної діяльності
		{E ₃ }	Інституціональне	{E ₃₁ }	Соціокультурне середовище
				{E ₃₂ }	Освітньо-наукове середовище
		{M _i }	Механізми (методи) впливу	{M ₁ }	Адміністративно-правові
{M ₁₂ }	Визначення регіональних пріоритетів розвитку				
{M ₁₃ }	Рекомендації з антимонопольного регулювання				
{M ₁₄ }	Рекомендації з ліцензування, видача дозволів і квот				
{M ₁₅ }	Рекомендації з штрафів та санкцій				
{M ₁₆ }	Розробка нормативно-правового забезпечення				
{M ₂ }	Економічні			{M ₂₁ }	Інвестування з позабюджетних фондів
				{M ₂₂ }	М'яке кредитування
				{M ₂₃ }	Особливі умови реалізації інноваційних проектів
				{M ₂₄ }	Передача комунального майна в оренду
				{M ₂₅ }	Передача повноважень з управління корпоративними правами (КП)
				{M ₂₆ }	Регіональне кадрове замовлення
				{M ₂₇ }	Регіональний контракт
				{M ₂₈ }	Рекомендації з встановлення дотацій та субсидій
				{M ₂₉ }	Рекомендації з встановлення інвестиційного податкового кредиту
				{M ₂₁₀ }	Рекомендації з встановлення податкових пільг
				{M ₂₁₁ }	Рекомендації з цінового регулювання
				{M ₂₁₂ }	Участь бюджету у капіталі
{M ₂₁₃ }	Цільове фінансування НДДКР				
{M ₃ }	Комунікативні			{M ₃₁ }	Експертна підтримка інноваційних проектів
		{M ₃₂ }	Заходи з наукового-інформаційного обміну		

Продовження дод. Т

Складова РІП		Елементи складових РІП		Підмножини елементів складових РІП	
Ум. позн.	Назва складової	Ум. позн.	Назва елементу складової	Ум. позн.	Назви підмножин елементів складової
				{M ₃₃ }	Організаційно-консультативна підтримка кооперації
				{M ₃₄ }	Організаційно-методична підтримка саморегульованих організацій (СО)
{OΦ _i }	Організаційно-правові форми підтримки інноваційної активності в регіоні	{OΦ ₁ }	Державної власності або власності територіальної громади	{OΦ ₁₁ }	Регіональна рада з питань продуктивності
				{OΦ ₁₂ }	Регіональні науково-технічні ради
				{OΦ ₁₃ }	Регіональні консультативні наукові ради
				{OΦ ₁₄ }	Регіональні експертні ради
				{OΦ ₁₅ }	Регіональне бюро раціоналізаторства та винахідництва
				{OΦ ₁₆ }	Регіональний комітет з якості
				{OΦ ₁₇ }	Комунальна фундація
				{OΦ ₁₈ }	Муніципальний гарантійний фонд
				{OΦ ₁₉ }	Спілка муніципальних утворень (асоціація муніципалітетів)
		{OΦ ₂ }	Змішаної або недержавної власності	{OΦ ₂₁ }	Агентство регіонального розвитку (АРР)
				{OΦ ₂₂ }	Регіональний науковий центр
				{OΦ ₂₃ }	Регіональний технополіс (технопарк, промисловий парк)
				{OΦ ₂₄ }	Регіональний освітньо-інноваційний центр
				{OΦ ₂₅ }	Регіональний бізнес-центр
				{OΦ ₂₆ }	Благодійний фонд
				{OΦ ₂₇ }	Регіональний бізнес-інкубатор
				{OΦ ₂₈ }	Корпоративна фундація
				{OΦ ₂₉ }	Регіональний венчурний фонд
				{OΦ ₂₁₀ }	Регіональний гарантійний фонд
				{OΦ ₂₁₁ }	Регіональний лізинговий фонд
{OΦ ₂₁₂ }	Регіональний комітет саморегульованого партнерства				
{SL}	суспільні закони та закономірності соціально-економічного розвитку				
{IR}	інституціональні обмеження, рамки, рутини і традиції				
{STR}	обмеження та можливості потенціалу соціально-економічного розвитку регіону, що визначають вибір стратегії його розвитку				
{P}	основні положення стратегії соціально-економічного розвитку регіону				
{EV}	напрямки регіонального розвитку в контексті розвитку держави				

Додаток У

Результати кластерного аналізу діяльності суб'єктів господарювання

Дод. У.1. – Узагальнення показників діяльності суб'єктів господарювання

Таблиця У.1

Аналіз показників діяльності суб'єктів господарювання

Показники	Од. вим.	Ум. позн.	Значення показника, по роках				Темпи змін показника, по роках, %		
			2012	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Капітальні витрати на здійснення інноваційної діяльності	тис. грн.	X1	3412,0	4525,0	3810,0	3198,0	32,62	-15,80	-16,07
Чисельність персоналу підприємств	осіб	X2	5733	4793	5326	5736	-16,40	31,98	6,47
Обсяги реалізації інноваційних товарів та послуг	тис. грн.	X3	4448,0	5336,0	4965,0	4048,0	19,95	-6,95	-18,47
Обсяги реалізації товарів і послуг	тис. грн.	X4	83564,7	112061,7	124534,9	114384,6	34,10	11,13	-8,15
Витрати операційної діяльності	тис. грн.	X5	75219,3	103444,2	113473,5	108123,1	37,52	9,70	-4,72
Платежі до бюджету	тис. грн.	X6	3413,7	4340,3	4994,3	4186,6	27,14	15,07	-16,17
Прибуток від реалізації товарів та послуг	тис. грн.	X7	4157,9	3807,3	6243,3	4085,4	-8,43	63,98	-34,56
Обсяг реалізації у розрахунку на 1 грн. інноваційної продукції	тис. грн.	X8	0,2	0,2	0,3	0,3	-5,41	19,52	12,75
Операційні витрати у розрахунку на 1 грн. інноваційної продукції	тис. грн.	X9	0,3	0,2	0,2	0,3	-31,93	18,04	16,59
Прибуток від реалізації	тис. грн.	X10	0,6	0,0	0,0	0,0	-98,86	85,71	-23,08
Платежі до бюджету у розрахунку на 1 грн. інноваційної продукції	тис. грн.	X11	0,5	0,0	0,0	0,0	-98,36	25,00	0,00
Рентабельність операцій	%	X12	5,0	3,7	5,5	3,8	-26,38	49,47	-31,33

Продовження дод. У

Дод. У.1. – Вартість необоротних та оборотних активів, розмір витрат майбутніх періодів підприємств

Таблиця У.2

**Вартість необоротних та оборотних активів, розмір витрат майбутніх періодів підприємств легкої промисловості
Харківського регіону**

Підприємство	Необоротні активи, по роках					Оборотні активи, по роках					Витрати майбутніх періодів, по роках				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ПрАТ «ЛКО «Більшовик»	125,3	167,3	190,2	206,3	207,2	384,7	321,7	447,6	646,7	566,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «Валківська швацька фабрика»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	882,6	254,0	684,9	1812,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ТПФ «Голуб»	0,0	24315,0	23246,2	42527,0	44473,0	37863,0	6555,4	13225,0	7706,0	37863,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «Державінська мануфактура»	2739,0	2747,0	2596,0	2441,0	2318,0	265,0	185,0	214,0	135,0	153,0	6,0	15,0	1,0	1,0	12,0
ПрАТ «Мокош»	187,0	144,4	115,4	243,0	217,6	2663,0	5569,5	5960,9	7375,0	9206,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «Лентоткацька фабрика»	4105,8	4170,8	4033,5	12283,3	18143,2	1004,5	1301,1	822,7	2890,2	3694,2	0,5	2,0	1,0	2,2	1,1
ПрАТ «Красноградська хлопчато- бумажно- ткацька фабрика»	6,0	5,0	4,0	3,0	0,0	127,0	162,0	165,0	135,2	113,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
ТОВ «Красноградська хустрова фабрика»	1654,0	1552,1	1459,5	1400,1	1333,5	73,0	43,8	45,1	211,9	280,6	0,0	0,0	0,5	14,8	14,5
КП «Фірма "ХАКІС»	113,0	45,0	40,0	1276,7	1149,5	37,0	20,4	8,9	5,0	36,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
«Червона нить», ДП ПАТ «ЕПОС- Холдинг»	9,0	9,0	4,0	4,9	26,0	86,0	108,8	146,0	47,9	118,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,9

Продовження дод. У

Дод. У.3. – Власний капітал та поточні зобов'язання, активи і пасиви підприємств

Таблиця У.3

Власний капітал та поточні зобов'язання підприємств легкої промисловості Харківського регіону

Підприємство	Власний капітал, по роках					Поточні зобов'язання, по роках				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ПрАТ «ПКО «Більшовик»	293,8	488,1	550,7	671,4	697,3	216,2	0,9	87,1	181,6	76,1
ПрАТ «Валківська швацька фабрика»	0,0	229,8	253,2	285,0	1800,1	0,0	652,8	254,0	399,9	12,6
ТПФ «Голуб»	0,0	32507,0	29485,8	45976,0	47699,0	0,0	29671,0	315,8	4784,0	3989,0
ПрАТ «Державінська мануфактура»	2539,0	2383,0	2458,0	2222,0	2168,0	471,0	564,0	353,0	355,0	315,0
ПрАТ «Мокош»	152,0	506,0	759,9	693,0	690,5	2698,0	5207,9	5316,4	6925,0	8733,4
ПрАТ «Лентоткацька фабрика»	3055,6	2847,0	2604,6	1477,0	-10338,8	2055,2	2626,9	2252,6	13698,7	32177,3
ПрАТ «Красноградська хлопчато-бумажно-ткацька фабрика»	93,5	132,5	151,5	133,5	61,8	39,5	34,5	42,5	4,7	52,1
ТОВ «Красноградська хутрова фабрика»	50,0	266,1	285,7	345,2	340,0	531,0	556,7	819,3	1249,7	1282,8
КП «Фірма "ХАКІС»	-77,0	-61,0	-36,4	984,1	1047,3	149,0	68,4	49,3	142,6	46,7
«Червона нить», ДП ПАТ «ЕПОС-Холдинг»	20,0	20,2	16,0	15,3	3,9	75,0	97,6	134,0	37,5	149,0

Таблиця У.4

Активи та пасиви підприємств легкої промисловості Харківського регіону

Підприємство	Вартість активів, по роках					Пасив, по роках				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ПрАТ «ПКО «Більшовик»	510,0	489,0	637,8	853,0	773,4	510,0	489,0	637,8	853,0	773,4
ПрАТ «Валківська швацька фабрика»	0,0	882,6	254,0	684,9	1812,7	0,0	882,6	254,0	684,9	1812,7
ТПФ «Голуб»	0,0	62178,0	29801,6	55752,0	52180,0	0,0	62178,0	29801,6	55752,0	52180,0
ПрАТ «Державінська мануфактура»	3010,0	2947,0	2811,0	2577,0	2483,0	3010,0	2947,0	2811,0	2577,0	2483,0
ПрАТ «Мокош»	2850,0	5713,9	6076,3	7618,0	9423,9	2850,0	5713,9	6076,3	7618,0	9423,9
ПрАТ «Лентоткацька фабрика»	5110,8	5473,9	4857,2	15175,7	21838,5	5110,8	5473,9	4857,2	15175,7	21838,5
ПрАТ «Красноградська хлопчато-бумажно-ткацька фабрика»	133,0	167,0	169,0	138,2	113,9	133,0	167,0	169,0	138,2	113,9
ТОВ «Красноградська хутрова фабрика»	1727,0	1595,0	1505,1	1626,7	1628,6	1727,0	1595,0	1505,1	1626,7	1628,6
КП «Фірма "ХАКІС»	150,0	65,4	48,9	1281,7	1186,0	150,0	65,4	48,9	1281,7	1186,0
«Червона нить», ДП ПАТ «ЕПОС-Холдинг»	95,0	117,8	150,0	52,8	152,9	95,0	117,8	150,0	52,8	152,9

Продовження дод. У

Дод. У.4. – Обсяги витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи підприємств

Таблиця У.5

**Обсяги витрат на оплату праці та відрахувань на соціальні заходи підприємств легкої промисловості
Харківського регіону**

Підприємство	Витрати на оплату праці, по роках					Відрахування на соціальні заходи, по роках				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ПрАТ «ПКО «Більшовик»	343,2	499,5	625,9	н/в	н/в	124,9	172,3	216,7	н/в	н/в
ПрАТ «Валківська швацька фабрика»	н/в	4,1	71,2	н/в	н/в	н/в	1,5	8,5	н/в	н/в
ТПФ «Голуб»	н/в	н/в	577,8	1916,0	2956,0	н/в	н/в	212,7	699,0	1075,0
ПрАТ «Державінська мануфактура»	1418,0	1302,0	1340,0	1595,0	1632,0	516,0	471,0	479,0	571,0	590,0
ПрАТ «Мокош»	19,0	33,1	39,2	н/в	н/в	7,0	15,3	20,7	н/в	н/в
ПрАТ «Лентоткацька фабрика»	19,0	20,6	19,8	н/в	н/в	7,0	7,6	7,3	н/в	н/в
ПрАТ «Красноградська хлопчато-бумажно-ткацька фабрика»	79,0	117,0	147,1	н/в	н/в	28,0	400,0	50,3	н/в	н/в
ТОВ «Красноградська хутрова фабрика»	154,0	162,8	196,9	н/в	н/в	51,0	53,9	71,0	н/в	н/в
КП «Фірма "ХАКІС»	342,0	410,0	460,4	н/в	н/в	128,0	157,0	164,1	н/в	н/в
«Червона нить», ДП ПАТ «ЕПОС-Холдинг»	551,9	660,3	1169,7	н/в	н/в	199,3	236,8	419,7	н/в	н/в

Дод. У.5. – Чистий дохід (виручка) від реалізації, витрати та чистий прибуток підприємств

Таблиця У.6

**Чистий дохід (виручка) від реалізації, витрати та чистий прибуток підприємств легкої промисловості
Харківського регіону**

Підприємство	Чистий дохід (виручка) від реалізації, по роках					Витрати, по роках					Чистий прибуток, по роках				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
ПрАТ «ПКО «Більшовик»	4483,9	5430,4	6275,8	6475,3	5225,8	4425,3	5236,1	6187,1	6341,2	5193,0	58,6	194,3	62,6	120,7	25,9
ПрАТ «Валківська швацька фабрика»	0,0	262,1	140,2	453,6	2001,7	0,0	32,3	116,8	422,8	823,1	0,0	229,8	23,4	31,8	1180,1
ТПФ «Голуб»	0,0	1129,2	5237,2	26023,0	38786,0	0,0	59452,0	8280,5	15280,0	26989,0	0,0	2891,0	2982,9	2939,0	2284,0
ПрАТ «Державінська мануфактура»	4560,0	3031,0	2865,0	2856,0	3235,0	5244,0	4576,0	4130,0	4392,0	4426,0	349,0	н/в	74,0	н/в	н/в
ПрАТ «Мокош»	1422,0	972,1	640,2	308,0	241,0	1284,0	618,1	386,3	368,0	583,1	138,0	354,0	253,0	-67,0	2,5
ПрАТ «Лентоткацька фабрика»	2,0	834,5	0,4	н/в	5995,7	228,0	1043,1	243,0	1152,0	17983,4	226,0	208,6	242,4	1132,7	11816,2
ПрАТ «Красноградська хлопчато-бумажно-ткацька фабрика»	420,0	780,0	668,3	980,5	1148,5	418,0	774,0	674,3	945,3	1226,6	2,0	6,0	6,0	-7	-84,7
ТОВ «Красноградська хутрова фабрика»	998,0	1082,5	1238,4	1642,4	1660,9	826,0	866,4	1237,1	1556,4	1659,4	172,0	216,1	19,7	59,6	5,2
КП «Фірма "ХАКІС»	1322,0	1321,0	1325,5	1735,7	2735,2	1285,0	1305,0	1300,9	1705,2	2672,0	47,0	16,0	24,6	23,5	63,2
«Червона нить», ДП ПАТ «ЕПОС-Холдинг»	2636,5	2240,0	2649,6	3077,7	5857,0	2616,5	2239,8	2653,8	3062,8	5804,0	20,0	0,2	4,2	0,7	11,4

Додаток Ф

Результати розрахунків головних компонент і показників, що визначають
приналежність підприємств до складу кластеру легкої промисловості,
виконаних з використанням пакету MATLAB

```

Головна компонента
x1=[34127; 45259; 38106; 31982];
x2=[57337; 47934; 63265; 67360];
x3=[444862; 533618; 496533; 404811];
x4=[83564.687; 112061.65; 124534.94; 114384.55];
x5=[75219.316; 103444.21; 113473.54; 108123.12];
x6=[3413.732; 4340.25; 4994.33; 4186.61];
x7=[4157.923; 3807.286; 6243.27; 4085.43];
x8=[9.222; 0.210; 0.251; 0.283];
x9=[8.285; 0.194; 0.229; 0.267];
x10=[0.615; 0.007; 0.013; 0.010];
x11=[0.489; 0.008; 0.010; 0.010];
x12=[5.000; 3.681; 5.502; 3.778];
Pokazateli=[x1 x2 x3 x4 x5 x6 x7 x8 x9 x10 x11 x12]
Pokazateli =
Columns 1 through 5
    34127.00    57337.00    444862.00    83564.69    75219.32
    45259.00    47934.00    533618.00    112061.65    103444.21
    38106.00    63265.00    496533.00    124534.94    113473.54
    31982.00    67360.00    404811.00    114384.55    108123.12
Columns 6 through 10
    3413.73    4157.92         9.22         8.29         0.61
    4340.25    3807.29         0.21         0.19         0.01
    4994.33    6243.27         0.25         0.23         0.01
    4186.61    4085.43         0.28         0.27         0.01
Columns 11 through 12
    0.49         5.00
    0.01         3.68
    0.01         5.50
    0.01         3.78
>> Pokazateli_sc = zscore(Pokazateli)
Pokazateli_sc =
Columns 1 through 5
    -0.56    -0.19    -0.44    -1.43    -1.46
     1.35    -1.31     1.12     0.19     0.20
     0.13     0.51     0.47     0.90     0.79
    -0.92     0.99    -1.15     0.33     0.47
Columns 6 through 10
    -1.26    -0.37     1.50     1.50     1.50
     0.16    -0.68    -0.51    -0.51    -0.51
     1.17     1.49    -0.50    -0.50    -0.49
    -0.07    -0.43    -0.49    -0.49    -0.50
Columns 11 through 12
     1.50     0.56
    -0.51    -0.90
    -0.50     1.12
    -0.50    -0.79
>> [pc, score, latent] = princomp(Pokazateli_sc)
pc =
Columns 1 through 5
     0.16    -0.50     0.23     0.68    -0.24
     0.04     0.58    -0.14     0.47    -0.25
     0.15    -0.43     0.41    -0.14     0.09
     0.37     0.11     0.03    -0.01    -0.16
     0.37     0.11    -0.04     0.25     0.88
     0.35     0.09     0.24    -0.35    -0.11
     0.15     0.33     0.52    -0.12    -0.06
    -0.37     0.01     0.14     0.02     0.12
    -0.37     0.01     0.14    -0.16     0.11
    -0.36     0.01     0.14     0.07     0.12
    -0.37     0.01     0.14     0.19     0.13
    -0.08     0.29     0.60     0.17     0.03
Columns 6 through 10
     0.19     0.20     0.11     0.24     0.07
     0.06    -0.32    -0.03     0.07    -0.06
    -0.25    -0.46    -0.13    -0.15    -0.13
    -0.52    -0.23     0.32     0.20     0.36

```



```

    -0.98    0.02    0.20    0    0
    -0.21    0.49    0.85    0    0
Columns 6 through 10
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
    0    0    0    0    0
Columns 11 through 12
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
>> mean(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 5
    37368.50    58974.00    469956.00    108636.46    100065.05
Columns 6 through 10
    4233.73    4573.48    2.49    2.24    0.16
Columns 11 through 12
    0.13    4.49
>> std(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 5
    5840.25    8432.06    56665.00    17570.13    17063.11
Columns 6 through 10
    649.22    1123.41    4.49    4.03    0.30
Columns 11 through 12
    0.24    0.90
Головна компонента  $y_2$ 
>> x3=[444862; 533618; 496533; 404811];
x4=[83564.687; 112061.65; 124534.94; 114384.55];
x5=[75219.316; 103444.21; 113473.54; 108123.12];
x6=[3413.732; 4340.25; 4994.33; 4186.61];
x7=[4157.923; 3807.286; 6243.27; 4085.43];
>> Pokazateli=[x3 x4 x5 x6 x7]
Pokazateli =
Columns 1 through 4
    444862.00    83564.69    75219.32    3413.73
    533618.00    112061.65    103444.21    4340.25
    496533.00    124534.94    113473.54    4994.33
    404811.00    114384.55    108123.12    4186.61
Column 5
    4157.92
    3807.29
    6243.27
    4085.43
>> Pokazateli_sc = zscore(Pokazateli)
Pokazateli_sc =
Columns 1 through 4
    -0.44    -1.43    -1.46    -1.26
    1.12    0.19    0.20    0.16
    0.47    0.90    0.79    1.17
    -1.15    0.33    0.47    -0.07
Column 5
    -0.37
    -0.68
    1.49
    -0.43
>> [pc, score, latent] = princomp(Pokazateli_sc)
pc =
Columns 1 through 3

```



```

    0.24    0.95   -0.04
    0.52   -0.16  -0.28
    0.50   -0.23  -0.38
    0.54    0.02   0.02
    0.38   -0.11   0.88
Columns 4 through 5
   -0.06   -0.17
    0.70   -0.37
   -0.70   -0.25
    0.06    0.84
   -0.09   -0.25
score =
Columns 1 through 3
   -2.38    0.15    0.62
    0.30    1.07   -0.77
    2.16   -0.02    0.77
   -0.07   -1.21   -0.61
Columns 4 through 5
    0     0
    0     0
    0     0
    0     0
latent =
    3.48
    0.88
    0.64
    0
    0
>> percent_explained = 100*latent/sum(latent)
percent_explained =
    69.52
    17.61
    12.87
    0
    0
>> A = pc*diag(sqrt(latent))
A =
Columns 1 through 3
    0.44    0.90   -0.03
    0.96   -0.15  -0.22
    0.93   -0.21  -0.31
    1.00    0.02   0.02
    0.70   -0.10   0.71
Columns 4 through 5
    0     0
    0     0
    0     0
    0     0
    0     0
>> mean(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 3
 469956.00 108636.46 100065.05
Columns 4 through 5
  4233.73  4573.48
>> std(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 3
 56665.00 17570.13 17063.11
Columns 4 through 5
  649.22  1123.41
Головна компонента у3
>> x8=[9.222; 0.210; 0.251; 0.283];
x9=[8.285; 0.194; 0.229; 0.267];
x10=[0.615; 0.007; 0.013; 0.010];
x11=[0.489; 0.008; 0.010; 0.010];
x12=[5.000; 3.681; 5.502; 3.778];
>> Pokazateli=[x8 x9 x10 x11 x12]
Pokazateli =
Columns 1 through 4
    9.22    8.29    0.61    0.49
    0.21    0.19    0.01    0.01
    0.25    0.23    0.01    0.01
    0.28    0.27    0.01    0.01
Column 5
    5.00
    3.68

```

```

5.50
3.78
>> Pokazateli_sc = zscore(Pokazateli)
Pokazateli_sc =
Columns 1 through 4
    1.50    1.50    1.50    1.50
   -0.51   -0.51   -0.51   -0.51
   -0.50   -0.50   -0.49   -0.50
   -0.49   -0.49   -0.50   -0.50
Column 5
    0.56
   -0.90
    1.12
   -0.79
>> [pc, score, latent] = princomp(Pokazateli_sc)
pc =
Columns 1 through 3
    0.49   -0.12    0.38
    0.49   -0.12    0.60
    0.49   -0.11   -0.43
    0.49   -0.12   -0.55
    0.23    0.97    0.00
Columns 4 through 5
   -0.46    0.62
    0.43   -0.45
   -0.53   -0.53
    0.57    0.35
    0.00    0.00
score =
Columns 1 through 3
    3.05   -0.15   -0.00
   -1.20   -0.64   -0.00
   -0.71    1.32   -0.00
   -1.15   -0.54    0.00
Columns 4 through 5
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
latent =
    4.18
    0.82
    0.00
    0
    0
>> percent_explained = 100*latent/sum(latent)
percent_explained =
    83.61
    16.39
    0.00
    0
    0
>> A = pc*diag(sqrt(latent))
A =
Columns 1 through 3
    0.99   -0.11    0.00
    0.99   -0.11    0.00
    0.99   -0.10   -0.00
    0.99   -0.11   -0.00
    0.47    0.88    0.00
Columns 4 through 5
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
    0    0
>> mean(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 3
    2.49    2.24    0.16
Columns 4 through 5
    0.13    4.49
>> std(Pokazateli)
ans =
Columns 1 through 3
    4.49    4.03    0.30
Columns 4 through 5
    0.24    0.90

```


УКРАЇНА

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Департамент економіки і міжнародних відносин

майдан Свободи 5, Держпром, 3 під., 8 пов., м. Харків, 61022, тел.: (057) 705-10-17, факс: 705-10-29

E-mail: uek@kharkivoda.gov.ua

28.08.2016 № 06-23/4188
на № _____ від _____

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження здобувача
кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного
університету міського господарства імені О. М. Бекетова

Гнатенко Марини Костянтинівни

на тему «Організаційно-економічні засади розвитку інноваційної діяльності
регіону»

У дисертаційній роботі отримано результати вирішення важливої наукової проблеми організації регіонального інноваційного процесу та розроблено методичні підходи щодо формування організаційно-економічного забезпечення розвитку інноваційної діяльності регіону.

Визначено складові та запропоновано підходи до оцінки ефективності реалізації регіональної інноваційної політики, запропоновано методичний підхід до стратегічного планування розвитку інтеграційної взаємодії учасників регіонального інноваційного процесу, розроблено організаційне забезпечення формування державно-приватного партнерства при реалізації державних та регіональних цільових програм інноваційного розвитку.

Запропоновані для впровадження результати дисертаційного дослідження були використані в роботі Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації при підготовці аналітичних матеріалів з питань формування регіональної політики області.

Довідка видана для подання у спеціалізовану вчену раду 08.00.05 - розвиток продуктивних сил і регіональна економіка для захисту дисертації на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук Гнатенко М.К.

Довідка видана без фінансових зобов'язань перед автором.

Заступник директора Департаменту

О.О. Лукашов

т. +38 (057) 759 13 01
 а. Харків, 61045, вул. Клоківська 192-а,
 діловий-центр "Місто", 6 поверх
 e. slobo.strategies@gmail.com
 w. www.ssa.ngo

сх 1/01-41 В.у 28.04.17р.

ДОВІДКА

про впровадження результатів дисертаційного дослідження здобувача
 кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету
 міського господарства імені О. М. Бекетова

Гнатенко Марини Костянтинівни

на тему «Організаційно-економічні засади розвитку інноваційної діяльності регіону»

Результати, що отримані в ході дисертаційного дослідження М.К. Гнатенко, в сукупності дійсно спрямовані на вирішення важливої наукової задачі, пов'язаної з розробкою теоретичних і методичних положень, науково-практичних рекомендацій щодо організації розвитку інноваційної діяльності регіону.

В роботі розроблено методичний підхід щодо обґрунтування інноваційних проєктів та вибору найбільш доцільних форм державного регулювання на регіональному рівні реалізації інноваційних проєктів екологічної спрямованості, що на відміну від існуючих підходів, пропонується здійснювати на основі визначення обсягу синергетичного еколого-економічного ефекту від впровадження інновацій в межах усього регіонального еколого-виробничого циклу («екологічного обертання»), до якого належать учасники реалізації відповідного інноваційного проєкту.

Цією довідкою підтверджується, що розроблений дисертантом згаданий методичний підхід був апробований у практичній діяльності Громадської спілки «Слобожанські стратегії», використаний при підготовці експертно-аналітичних матеріалів та пропозицій для політиків, спрямованих на здійснення державних, регіональних і місцевих програм. Матеріали готувалися на замовлення місцевих і органів влади і комунальних підприємств Харківської області у 2017 році.

Довідка видана для подання у спеціалізовану вчену раду із захисту дисертацій зі спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка для подальшого захисту дисертації Гнатенко М.К. на здобуття наукового ступеню кандидата економічних наук.

Довідка видана без фінансових зобов'язань перед автором.

Виконавчий директор
 Громадської спілки «Слобожанські стратегії»
 М.П.

[Handwritten signature]
 І.В. Дунаєв

000002582

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О. М. Бекетова

61002, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17,
тел. (057) 706-15-37, факс (057) 706-15-54
E-mail: rectorat@kname.edu.ua,
код ЄДРПОУ 02071151

MINISTRY OF EDUCATION AND
SCIENCE OF UKRAINE

O.M. BEKETOV NATIONAL UNIVERSITY
OF URBAN ECONOMY
IN KHARKIV

17, Marshala Bazhanova Street, Kharkiv 61002,
tel. (057) 706-15-37, fax (057) 706-15-54
E-mail: rectorat@kname.edu.ua,
EDRPOU code 02071151

Від 08.09.2016 № 1577

На № _____ від _____

ДОВІДКА

про впровадження у навчальний процес результатів дисертаційної роботи

Ректорат Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова підтверджує впровадження у навчальний процес результатів дисертаційної роботи здобувача кафедри менеджменту та адміністрування Гнатенко Марини Костянтинівни на тему «Організаційно-економічні засади розвитку інноваційної діяльності регіону» зі спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка при викладанні дисциплін «Менеджмент і адміністрування (Управління інноваціями)», «Інвестиційний менеджмент».

Дисертаційна робота містить нові теоретико-методичні та практичні розробки, які дозволять поглибити рівень знань і вмінь студентів у процесі виконання розрахунково-графічних завдань і курсових робіт.

Ректор

В.М. Бабасєв

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Розділи у колективних монографіях

1. Гнатенко М. К. Методологічні основи управління процесами інноваційного розвитку регіону // Вдосконалення менеджменту підприємств системи життєзабезпечення міст України: колективна монографія / М.К. Гнатенко, Є.М. Кайлюк, Г. В. Ковалевський та ін. Харків : Форт, 2011. С. 281–293 .

2. Гнатенко М. К. Державно-приватне партнерство як фактор забезпечення інноваційної діяльності // Соціально-економічний розвиток території: формування інвестиційної привабливості : кол. моногр. / Карлова О. А., Калашнікова Х. І., Кондратенко Н. О., Шевченко В. В. та ін. Харків, 2016. С.111–123.

3. Gnatenko M., Samoilenko I. Energy service activity in the public sector under public-private partnership // Детермінанти інноваційного розвитку соціально-економічних систем: Монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В. Вінниця, 2017. С. 64–74 (*внесок автора*: окреслено складники щодо розроблення нормативно-методичної бази стосовно реалізації механізмів державно-приватного партнерства з метою підвищення енергоефективності в бюджетному секторі економіки).

Статті у наукових фахових виданнях України

4. Гнатенко М. К. Державне регулювання інноваційного розвитку // Коммунальное хозяйство городов. Сер.: Экономические науки. 2008. Вып. 82. С. 222–226.

5. Гнатенко М. К. Форми та методи державної підтримки регіонального інноваційного розвитку // Економічний простір : зб. наук. пр. Дніпропетровськ, 2008. № 18. С. 126–134

6. Гнатенко М. К. Організаційно-методичне забезпечення контролю виконання інноваційних проектів // Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. Дніпропетровськ, 2009. Вип. 247: в 6 т. Т. 4. С. 1011–1018

7. Гнатенко М. К. Регіональні аспекти оцінки ефективності реалізації інноваційно-інвестиційних проектів // Інноваційна економіка : всеукр. наук.-вироб. журн. 2011. № 25. С. 183–189

8. Гнатенко М. К. Методичне забезпечення оцінки інноваційного потенціалу регіону // Сталий розвиток економіки : міжнар. наук.-вироб. журн. 2011. № 123. С. 147–152.

9. Гнатенко М. К. Закономірності інноваційного економічного розвитку в умовах ринкових відносин // Глобальні та національні проблеми економіки : електронне наук. фахове вид. 2015. Вип. 8. С. 761–766. URL: <http://global-national.in.ua/issue-8-2015/16-vipusk-8-listopad-2015-r/1535-gnatenko-m-k-zakonomirnosti-innovatsijnogo-ekonomichnogo-rozvitku-v-umovakh-rinkovikh-vidnosin> (дата звернення 02.10.2017)

10. Гнатенко М. К. Мотиваційне забезпечення активізації регіонального інноваційного розвитку // Управління розвитком. 2015. № 1. С. 31–36.

11. Гнатенко М. К., Кайлюк Є. М. Організація інтеграційної взаємодії учасників регіонального інноваційного процесу // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. № 3 (03). С. 100–104 (*внесок автора*: розробка пропозицій

щодо організації інтеграційної взаємодії учасників регіонального інноваційного процесу).

12. Гнатенко М. К. Оцінка ефективності інноваційно-інвестиційних проектів екологічної спрямованості // Социальная экономика. 2016. № 2. С. 17–22

13. Гнатенко М. К., Кондратенко Н. О. Оцінка ефективності реалізації регіональної інноваційної політики // Управління розвитком / ХНЕУ. Харків, 2016. №4 (186). С. 72–78 (0,5 друк. арк./ 0,25 друк. арк.; *внесок автора*: визначення сутності регіональної інноваційної політики, розробка пропозицій щодо системи планування, моніторингу соціально-економічної результативності та ефективності виконання регіональної інноваційної політики за допомогою збалансованої системи показників.).

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз

14. Gnatenko M. Regional aspects of environmental & economic evaluation of innovative-investment projects impact // Nauka i studia. 2013. № 19 (87). P. 5–11.

15. Гнатенко М. К. Державна підтримка інноваційного розвитку в контексті сталого розвитку регіонів // Молодий вчений : наук. журн. 2016. №11 (38). С. 566–571..

16. Gnatenko M., Kondratenko N. Kharkiv region investment activity increasing // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. 2017. № 3 (104), ч. 2. С. 53–58 (*внесок автора*: проведення аналізу існуючих умов та напрямів підвищення інвестиційної активності Харківського регіону на основі використання наявного економічного та інвестиційного потенціалу).

Праці апробаційного характеру

17. Гнатенко М. К. Проблеми правового регулювання інноваційної діяльності в регіоні // Материали XXXV науково-технічної конференції преподавателей, аспирантов и сотрудников Харьковской национальной академии городского хозяйства. Харьков, 2010. Ч. 3 : Экономические науки. С. 89–90 (0,1 друк. арк.).

18. Гнатенко М. К. Механізми реалізації державної інноваційної політики // Збірник матеріалів II міжнародної науково-практичної конференції: «Стратегії інноваційного розвитку: бізнес, наука, освіта», Харків, НТУ «ХПІ», 7–10 квіт. 2010 р. Харків, 2010. С. 95–98

19. Гнатенко М. К. Регулювання інноваційних процесів на рівні регіонів // Економічні проблеми та перспективи розвитку житлово-комунального господарства на сучасному етапі : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва Харків, 2010. С. 181–183

20. Гнатенко М. К. Формування інноваційної інфраструктури в регіонах України // Фінансово-кредитний механізм в соціально-економічному розвитку країни : між нар. наук.-практ. конф., 16–17 лютого 2011р. / Макіїв. економ.-гуманітарний ін-т. Макіївка, 2011. С. 156–158

21. Гнатенко М.К. Організаційні аспекти контролю виконання інноваційних проектів // Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта: зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. Харків, НТУ «ХПІ», 6–9 квіт. 2011 р. Харків, 2011. С. 95–97.

22. Гнатенко М. К. Регіональний інноваційний комплекс як об'єкт державного управління // Матеріали XXXVI науково-технічної конференції преподавателей, аспирантов и сотрудников Харьковской национальной академии городского хозяйства. Харьков, 2012. Ч. 3 : Экономические науки. С. 49–51 (0,1 друк. арк.).

23. Гнатенко М. К. Особливості економічної оцінки інноваційних проектів на рівні регіону // Формування конкурентоспроможної економіки: теоретичні, методичні та практичні засади : матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 26–27 квіт. 2012 р. : в 2 ч. Тернопіль, 2012. Ч. 1. С. 171–173

24. Гнатенко М. К. Регіональне управління в системі підтримки інноваційної діяльності // Менеджмент міського та регіонального розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28-29 берез. Харків, 2013. С. 61–63.

25. Гнатенко М. К. Регіональні аспекти активізації структурно-інноваційних трансформацій національної економіки // Економічний розвиток України в сучасному просторі і часі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 23–24 жовт. 2013 р., присвяч. видат. ученому-економісту О. Г. Ліберману. Харків, 2013. С. 56–58

26. Гнатенко М. К. Інноваційна інфраструктура в забезпеченні сталого розвитку регіонів // Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі : матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 29–30 квіт. 2014 р. Тернопіль, 2014. С. 159–160

27. Гнатенко М. К. Інтеграційні аспекти активізації інноваційної діяльності господарського комплексу регіону // Актуальні питання економічних наук : зб. матеріалів VII міжнар. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 12–13 червня 2015 р.) / Східноукраїнський інститут економіки та управління : у 2 ч. Запоріжжя, 2015. Ч. 1. С. 100–102

28. Gnatenko M. K. Regional innovation policy // Реформування економіки держави та регіонів: технологічні та економічні аспекти : збірник тез наукових робіт учасників Міжнар. наук.-практ. конф. для студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 19–20 червня 2015 р.) : у 2 ч. Київ, 2015. Ч. 1. С. 91–93

29. Гнатенко М. К. Державно-приватне партнерство в інноваційній сфері // Економічні та інноваційно-інвестиційні процеси: стан та розвиток : зб. тез наук. робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 25–26 берез. 2016 р.) / ГО «Центр економічних досліджень та розвитку». Одеса, 2016. С. 62–64.

30. Гнатенко М. К. Державна підтримка регіонального розвитку // Сталий розвиток в умовах глобальних викликів : матеріали Всеукраїн. наук.-практ. інтернет конф., Харків, 7–8 квітня 2017 р. / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. Харків, 2017. С. 63–65.

31. Гнатенко М. К. Формування державно-приватного партнерства при реалізації державних та регіональних цільових програм інноваційного розвитку // Фінансові аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання: сучасний стан та перспективи : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф., 16–17 травня 2017 р., м. Одеса. Одеса, 2017. С. 149–151.